

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษา เรื่องการดำเนินงานแผนทีในห้องสมุดมหาวิทยาลัยของรัฐ ผู้วิจัยได้ เสนอ ข้อมูล เป็นตารางประกอบคำบรรยายโดยแยก เป็น

1. สถานภาพของห้องสมุดมหาวิทยาลัยของรัฐที่มีการดำเนินงานแผนทีและประเภท จำนวนทรัพยากรแผนทีของห้องสมุด

2. การดำเนินงานแผนทีในห้องสมุดมหาวิทยาลัยของรัฐ

3. ปัญหาและข้อเสนอแนะในการดำเนินงานแผนทีในห้องสมุดมหาวิทยาลัยของรัฐ

สถานภาพของห้องสมุดมหาวิทยาลัยของรัฐที่มีการดำเนินงานแผนทีและประเภท จำนวนทรัพยากร
แผนทีของห้องสมุด

ตารางที่ 1 สถานภาพของห้องสมุดมหาวิทยาลัยของรัฐที่มีการดำเนินงานแผนที่

ห้องสมุดมหาวิทยาลัย N = 20 สถานภาพของห้องสมุด	จพ.	มก.		มช.	มส.	มร.	มศก.		มศว.				มธอ.	มอ.		ศจ.		สพ.	รวม แห่ง	
		บ้าง เขน	กำแพง แสน				ท่า พระ	ทับ แก้ว	บาง แสน	ปทุม วัน	มหา สารคาม	สง ขลา		ประสาน มิตร	หาด ใหญ่	ปัตตานี	พระนคร เหนือ			ธน บุรี
- คณะ	x	x		x	x	x	x							x	x			x	x	11
- ฝ่าย										x	x	x	x		x	x				8
- แผนก								x	x											2
- ห้องสมุดสาขาของ หน่วยบริการ			x																	1

ตารางที่ 1 สถานภาพของห้องสมุดส่วนใหญ่ 11 แห่ง มีสถานภาพเป็นคณะ รองลงมา 6 แห่ง มีสถานภาพเป็นฝ่าย และจำนวนน้อยที่สุด 1 แห่ง เป็นห้องสมุดสาขาของหน่วยบริการ คือ ห้องสมุดวิทยาเขตกำแพงแสน มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 2 ประเภทและจำนวนทรัพยากรแผนที่ของห้องสมุด

จำนวนทรัพยากรแผนที่ของห้องสมุด

ห้องสมุดมหาวิทยาลัย N = 20 ประเภททรัพยากรแผนที่	หน่วย จหน.	มก.		มข.	มช.	มธ.	มร.	มศก.		มศว.					มสธ.	มอ.		ศจ.		สพบ.	รวม	
		บาง เขน	กำแพง แสน					ท่า พระ	ทับ แก้ว	บาง แสน	ปทุม วัน	มหา สารคาม	สง ขลา	ประสาธ นมิตร		หาด ใหญ่	ปัตตานี	พระนคร เหนือ	ธนบุรี		วัสดุ	ห้อง สมุด
ลูกโลก	ชื่อ (ลูก)	1		2		1	4	3	1	2	1	1		6	3		4	1	2	1	32	15
แผนที่	ชื่อ แผนที่	*	1033		813	1568	13	1297	242			85	*			409	64	*	*			20
ภาพถ่ายทางอากาศ	ชื่อ แผนที่	619	*	519			42			261	30		*	539	132			*	*	225		4
								***	***											***		
								***	***											***		

*มก. บางเขน, มศว. สงขลา, สจ. พระนครเหนือ, สจ. ธนบุรี ไม่สามารถระบุจำนวนแผนที่ได้

**มก. กำแพงแสน สามารถนับจำนวนแผนที่ได้เฉพาะส่วนที่จัดหาเองโดยมิได้ผ่าน มก. บางเขน

***มศก. ท่าพระ, มศก. ทับแก้ว, มศว. มหาสารคาม, สพบ. ไม่สามารถระบุจำนวนภาพถ่ายทางอากาศได้

ตารางที่ 2 แสดงประเภทและจำนวนทรัพยากรแผนที่ในท้องสมุด ผลปรากฏว่าท้องสมุด ทั้ง 20 แห่งมีแผนที่ ส่วนการนับจำนวนแผนที่นั้นใช้หน่วยนับที่ต่างกัน บางแห่งนับจำนวนแผนที่ตาม ชื่อเรื่อง เช่น สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ บางแห่งนับจำนวนตามแผ่น เช่น สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยขอนแก่น และบางแห่งมิได้นับจำนวน เช่น สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน แผนที่ที่มีอยู่ในท้องสมุดทุกแห่งได้แก่ แผนที่ภูมิประเทศ แผนที่ถนน เมือง และแผนที่ภูมิ (เช่น แผนที่ภูมิเดินเรือ) ส่วนแผนที่ทั่วไปและแผนที่เฉพาะเรื่อง มีในท้องสมุดทุกแห่งยกเว้นสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ นอกจากนี้แผนที่ทั้ง 4 ชนิดนี้แล้ว สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม มีแผนที่ทรวดทรง (Relief Maps) สำหรับให้บริการด้วย แต่อย่างไรก็ตาม ในการสำรวจจำนวนแผนที่ก็ไม่สามารถระบุจำนวนแผนที่ แต่ละประเภทเหล่านี้ได้ เนื่องจากท้องสมุดนับจำนวนแผนที่ทุกประเภทรวมกัน

นอกจากแผนที่ ท้องสมุดจำนวน 15 แห่ง จัดเก็บและให้บริการลูกโลก ซึ่งมีจำนวนรวมทั้งหมด 32 ลูก และท้องสมุดจำนวนน้อยที่สุด 4 แห่ง มีภาพถ่ายทางอากาศ แต่ไม่สามารถระบุจำนวนภาพถ่ายทางอากาศที่มีอยู่ได้ เนื่องจากลงทะเบียนและนับจำนวนภาพถ่ายทางอากาศรวมกับแผนที่

การดำเนินงานแผนที่ในท้องสมุดมหาวิทยาลัยของรัฐ

จากการสำรวจพบว่าท้องสมุดทุกแห่งจัดดำเนินงานแผนที่ในด้านต่าง ๆ รวมกับวัสดุประเภทอื่น ดังปรากฏในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 การจัดดำเนินงานแผนที่

ห้องสมุดมหาวิทยาลัย N = 20 การจัดดำเนินงานแผนที่	จ.พ.	มก.		มช.	มข.	มธ.	มร.	มศก.		มศว.				มสธ.	มอ.		สจ.		สพบ.	รวม แห่ง	
		บาง เขน	กำแพง แสน					ท่า พระ	ทับ แก้ว	บาง แสน	ปทุม วัน	มหา สารคาม	สง ขลา		ประสาน มิตร	หาด ใหญ่	ปัตตานี	พระนคร เหนือ			ธน บุรี
• จัดดำเนินงานคัดเลือกและ จัดหารวมกับวัสดุอื่น	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	20	
- จัดดำเนินงานเตรียมก่อน ให้บริการรวมกับวัสดุอื่น	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	20	
- จัดดำเนินงานวิเคราะห์ เลขหมู่และทำบัตรรายการ รวมกับวัสดุอื่น	x			x	x				x		x		x	x		x				10	
- จัดดำเนินงานจัดเก็บและ สงวนรักษา รวมกับวัสดุอื่น	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	20	
- จัดดำเนินงานบริการรวม กับวัสดุอื่น	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	20	
- จัดดำเนินงานซ่อมรวมกับ วัสดุอื่น		x	x	x				x		x	x				x					7	

ตารางที่ 3 ท้องสมุดทุกแห่งจัดดำเนินงานแผนที่รวมกับวัสดุอื่น จำแนกได้ดังนี้
คือ ทุกแห่งจัดดำเนินงานคัดเลือกและจัดหาแผนที่ งานเตรียมก่อนให้บริการ งานจัดเก็บและ
สงวนรักษา งานบริการแผนที่รวมกับวัสดุอื่น รองลงมา 10 แห่ง จัดดำเนินงานวิเคราะห์
เลขหมู่และทำบัตรรายการรวมกับวัสดุอื่น และจำนวนน้อยที่สุด 7 แห่ง จัดดำเนินงานซ่อม
แผนที่รวมกับวัสดุอื่น

ตารางที่ 4 การจัดดำเนินงานคัดเลือกและจัดหาแผนที่

ห้องสมุดมหาวิทยาลัย วัสดุที่ จัดดำเนินงานร่วมด้วย	จพ.	มก.		มข.	มช.	มธ.	มร.	มศก.		มศว.				มศธ.	มอ.		มจ.		สทบ.	รวม แห่ง	
		บาง เขน	กำแพง แสน					ท่า พระ	ชัย แก้ว	บาง แสน	ปทุม วัน	มหา สารคาม	สง ขลา		ประสาร มิตร	หาด ใหญ่	ปัตตานี	พระนคร เหนือ			ธน บุรี
หนังสือ		x	x					x				x					x		5		
ไสตทัศนวัสดุ	x				x			x			x		x	x	x	x			9		
หนังสือและไสตทัศนวัสดุ				x		x	x		x									x	9		

ตารางที่ 5 การจัดตำแหน่งงานเตรียมก่อนให้บริการ

ห้องสมุดมหาวิทยาลัย วัสดุที่ N = 20 จัดดำเนินงานร่วมด้วย	จ.พ.	มก.		มข.	มช.	มธ.	มร.	มศก.		มศว.				มสธ.	มอ.		ศจ.		สทบ.	รวม แห่ง	
		บาง เขน	กำแพง แสน					ท่า พระ	ทับ แก้ว	บาง แสน	ปทุม วัน	มหา สารคาม	สง ขลา		ประสาน มิตร	หาด ใหญ่	ปัตตานี	พระนคร เหนือ			ธน บุรี
หนังสือ		x	x							x			x					x		5	
สไลด์ทัศนวัสดุ	x				x			x			x			x	x	x				10	
หนังสือและสไลด์ทัศนวัสดุ				x		x	x		x										x	5	

ตารางที่ 6 การจัดดำเนินงานวิเคราะห์เลขหมู่และทำบัตรรายการ

ห้องสมุดมหาวิทยาลัย วัสดุที่ จัดดำเนินงานรวมด้วย N = 20	จ.ห.	มก.		นช.	มช.	มธ.	มร.	มศก.		มศว.					มศอ.	มอ.		มจ.		สหบ.	รวม แห่ง	
		บาง เขน	กำแพง แสน					ท่า พระ	ทับ แก้ว	บาง แสน	ปทุม วัน	มหา สารคาม	สง ขลา	ประสาร มิตร		หาด ใหญ่	ปัตตานี	พระนคร เหนือ	ธน บุรี			
หนังสือ									*												1	
โสตทัศนวัสดุ					*						*	*		*	*							7
หนังสือและโสตทัศนวัสดุ	*					*								*	*							2
ไม่ดำเนินงานวิเคราะห์ เลขหมู่และทำบัตร รายการ		*	*	*			*	*		*			*					*	*	*		10

ตารางที่ ๖ การจัดตำแหน่งงานจัดเก็บและสงวนรักษาแผนที่

ห้องสมุดมหาวิทยาลัย วัสดุที่ N = 20 จัดตำแหน่งงานรวมด้วย	จ.ห.	มก.		มข.	มช.	มธ.	มร.	มศก.		มศว.					มตอ.	มอ.		ศจ.		สบ.	รวม แห่ง
		บาง เขน	กำแพง แสน					ท่า พระ	ทับ แก้ว	บาง แสน	ปทุม วัน	มหา สารคาม	สง ขลา	ประสาน มิตร		หาด ใหญ่	ปัตตานี	พระนคร เหนือ	ธน บุรี		
หนังสือ		*	*			*			*	*			*						*	*	8
โสตทัศนวัสดุ	*			*	*		*	*		*		*	*	*	*	*	*	*			12

ตารางที่ ๘ การจัดดำเนินงานบริการแผนที่

ห้องสมุดมหาวิทยาลัย วัสดุที่จัด ดำเนินงานร่วมด้วย	จพ.	มก.		มข.	มช.	มธ.	มร.	มศก.		มศว.				มสธ.	มอ.		ศจ.		สพบ.	รวม		
		บาง	กำแพง					ท่า	ทับ	บาง	ปทุม	มหา	สง		ประสาน	หาด	ปัตตานี	พระนคร		ธน	แห่ง	แห่ง
		เขน	แสน					พระ	แก้ว	แสน	วัน	สารคาม	ขลา		มิตร	ใหญ่		เหนือ		บุรี		
หนังสือ		x	x			x			x	x			x					x	x	8		
ไลด์ทัศนวัสดุ	x			x	x		x	x			x	x		x	x		x				12	

ตารางที่ 9 การจัดดำเนินงานซ่อมแซมที่

ห้องสมุดมหาวิทยาลัย วัสดุที่จัด N = 20 ดำเนินงานรวมด้วย	จ.พ.	มก.		มข.	มช.	มธ.	มร.	มศก.		มศว.					มสธ.	มอ.		สง.		สหบ.	รวม แห่ง	
		นาง เขน	กำแหง แสน					ทา พระ	ทับ แก้ว	บาง แสน	ปทุม วัน	มหา สารคาม	สง ขลา	ประสาน มิตร		ทาด ใหญ่	ปัตตานี	พระนคร เหนือ	ธน บุรี			
- หนังสือ		x	x																		2	
- วัสดุทัศนวิสัย				x				x			x				x							5
- ไม้ก้ำเห็นงาน ซ่อมแซมที่	x				x	x	x		x	x			x	x	x	x	x	x	x	x		13

ตารางที่ 4-9 การจัดดำเนินงานแผนที่รวมกับวัสดุอื่น ผลการสำรวจปรากฏดังนี้คือ

งานคัดเลือกและจัดหา ห้องสมุดจำนวนสูงสุด 9 แห่ง จัดดำเนินงานคัดเลือกและจัดหาแผนที่รวมกับโสตทัศนวัสดุ และในจำนวนใกล้เคียงกันนี้ 6 แห่ง จัดดำเนินงานคัดเลือกและจัดหาแผนที่รวมกับหนังสือและโสตทัศนวัสดุและ 5 แห่ง จัดดำเนินงานคัดเลือกและจัดหาแผนที่รวมกับหนังสือส่วนห้องสมุดวิทยาเขตกำแพงแสน มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จัดดำเนินงานด้านนี้เพียงบางส่วน นอกจากนั้น สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์เป็นผู้ดำเนินงาน

งานเตรียมก่อนให้บริการ ห้องสมุด 10 แห่ง จัดดำเนินงานเตรียมก่อนให้บริการแผนที่รวมกับโสตทัศนวัสดุ ห้องสมุดจำนวน 5 แห่ง จัดดำเนินงานด้านนี้รวมกับหนังสือ และในจำนวนเท่ากันนี้จัดดำเนินงานรวมกับหนังสือและโสตทัศนวัสดุ

งานวิเคราะห์เลขหมู่และทำบัตรรายการ ห้องสมุด 10 แห่ง ไม่ดำเนินงานวิเคราะห์เลขหมู่และทำบัตรรายการ ห้องสมุด 7 แห่ง วิเคราะห์เลขหมู่และทำบัตรรายการรวมกับโสตทัศนวัสดุ และจำนวนน้อยที่สุด 1 แห่ง ได้แก่ แผนกห้องสมุด มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ ดำเนินงานวิเคราะห์เลขหมู่และทำบัตรรายการรวมกับหนังสือ โดยจัดทำบัตรรายการเฉพาะแผนที่ซึ่งเป็นของศูนย์ข้อมูลภูมิภาคตะวันตก

งานจัดเก็บ สงวนรักษาและบริการแผนที่ จากการสำรวจการดำเนินงานด้านนี้ ผลปรากฏว่า ห้องสมุด 12 แห่ง จัดดำเนินงานรวมกับโสตทัศนวัสดุ และรองลงมา 8 แห่ง จัดดำเนินงานรวมกับหนังสือ

งานซ่อม ในตารางที่ 9 แสดงว่า ห้องสมุด 13 แห่ง ไม่ดำเนินงานซ่อมแผนที่ ห้องสมุด 5 แห่ง จัดดำเนินงานด้านนี้รวมกับโสตทัศนวัสดุและ 2 แห่ง จัดดำเนินงานซ่อมรวมกับหนังสือ

บุคลากรผู้รับผิดชอบการดำเนินงานแผนที่

การศึกษาด้านบุคลากรผู้รับผิดชอบในการดำเนินงานแผนที่ ผลปรากฏว่าห้องสมุดทุกแห่ง ไม่มีบุคลากรดำเนินงานแผนที่โดยเฉพาะแต่ใช้บุคลากรร่วมกับหน่วยงานอื่น ๆ ของห้องสมุด และของมหาวิทยาลัยซึ่งได้แก่ หน่วยงานโสตทัศนศึกษา สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และหน่วยงานโสตทัศนศึกษา สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ตารางที่ 10 บุคลากรที่คัดเลือก จัดหาพื้นที่

ห้องสมุดมหาวิทยาลัย บุคลากร N = 20	มก.		มข.	มช.	มธ.	มร.	มศก.		มศว.					มสธ.	มอ.		ศจ.		สทบ.	รวม แห่ง	
	จห.	บาง เขน					กำแพง แสน	ท่า พระ	ทัย แก้ว	บาง แสน	ปทุม วัน	มหา สารคาม	สง ขลา		ประสาน มิตร	หาด ใหญ่	ปัตตานี	พระนคร เหนือ			ธน บุรี
บรรณารักษ์	x	x	x	x	x	x		x	x	x	x	x			x	x		x	x	15	
นักวิชาการโสตทัศนศึกษา					x		x					x		x				x		6	
เจ้าหน้าที่ห้องสมุด		x		x			x		x										x	5	
เจ้าหน้าที่โสตทัศนศึกษา																					
อาจารย์						x			x											2	
นักเอกสารสนเทศ																			x	1	
รวม	1	2	1	2	1	2	2	1	3	1	1	2	1	1	1	1	1	1	1	3	

ตารางที่ 11 หน่วยงานที่คัดเลือกและจัดหาคนที่

ห้องสมุดมหาวิทยาลัย N = 20 หน่วยงาน	จ.พ.	มก.		มช.	มส.	มธ.	มร.	มศก.		มศว.					มธอ.	มอ.		ศจ.		สหบ..	รวม แห่ง
		บาง เขน	กำแพง แสน					ท่า พระ	ทับ แก้ว	บาง แสน	ปทุม วัน	มหา สารคาม	สง ขลา	ประสาธ มิตร		หาด ใหญ่	ปัตตานี	พระนคร เหนือ	ธน บุรี		
- หน่วยงานพัฒนาทรัพยากร		x		x		x	x		x			x								x	7
- หน่วยงานสารสนเทศ	x				x			x			x	x		x	x		x				10
- หน่วยงานตอบคำถาม และช่วยค้นคว้า			x							x											2
- หน่วยงานบริหาร			x										x						x		3
รวม	1	1	2	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1	1	1	1	1	

ตารางที่ 10 และ 11 การสำรวจบุคลากรและหน่วยงานที่ดำเนินงานคัดเลือก และจัดหาแผนที ผลปรากฏว่า บุคลากรที่ดำเนินงานคัดเลือกและจัดหาแผนทีในท้องมุดส่วนใหญ่ 15 แห่ง คือ บรรณรักษ์ รองลงมาจำนวน 6 แห่ง และ 5 แห่ง คือ นักวิชาการไลดทัศนศึกษาและเจกหน้าทีท้องมุดตามลำดับ จำนวนน้อยทีสุด 1 แห่ง ดำเนินงานโดยนักเอกสารสนเทศ คือ สำนักบรรณสารการพัฒนา สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

เมื่อพิจารณาบุคลากรที่ดำเนินงานคัดเลือกและจัดหาแผนทีตามตำแหน่งแล้วพบว่าท้องมุดทีใช้บุคลากรมากที่สุด 3 ตำแหน่ง คือ แผนกท้องมุด มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ และสำนักบรรณสารการพัฒนา สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ท้องมุดทีใช้บุคลากรน้อยทีสุด 1 ตำแหน่ง ได้แก่ สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ท้องมุดวิทยาเขตกำแพงแสน มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, แผนกท้องมุด มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตวังท่าพระ, หอสมุดวิทยาเขตบางแสน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน, หอสมุดวิทยาเขตปทุมวัน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน, หอสมุดวิทยาเขตสงขลา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒสงขลา, สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร สำนักบรรณสารสนเทศ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, หอสมุดคุณหญิงหลง อรรถถกวิสุนทร มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่, หอสมุดจอห์น เอฟ. เคนเนดี มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี, สำนักหอสมุดกลาง สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า พระนครเหนือ, สำนักท้องมุดและบรรณสารสนเทศ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า ธนบุรี

ส่วนหน่วยงานทีดำเนินงานคัดเลือกและจัดหาแผนที จากตารางที่ 11 แสดงว่าท้องมุดจำนวนสูงสุด 10 แห่ง มีหน่วยงานไลดทัศนวิสดเป็นผู้ดำเนินงาน รองลงมา 7 แห่ง จัดดำเนินงานนี้ในความรับผิดชอบของหน่วยงานพัฒนาทรัพยากร และจำนวนน้อยทีสุด 2 แห่ง จัดดำเนินงานด้านนี้ในความรับผิดชอบของหน่วยงานตอบคำถามและช่วยค้นคว้า ได้แก่ หอสมุดวิทยาเขตบางแสน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน และท้องมุดวิทยาเขตกำแพงแสน มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

เป็นที่น่าสังเกตว่า ห้องสมุดที่มีหน่วยงานที่ดำเนินงานด้านนี้ 2 หน่วยงาน คือ ห้องสมุดวิชาเขตกำแพงแสน มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ซึ่งมีหน่วยงานบริหารและหน่วยงานตอบคำถามและช่วยค้นคว้าดำเนินงาน สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม มีหน่วยงานพัฒนาทรัพยากร และหน่วยงานโสตทัศนวัสดุดำเนินงานด้านนี้ นอกจากนี้ มีหน่วยงานที่ดำเนินงานคัดเลือกและจัดหาแผนที่เพียงแห่งละ 1 หน่วย

ตารางที่ 12 บุคลากรที่เตรียมก่อนให้บริการแผนที่

บุคลากร	มก.		มข.	มช.	มอ.	มร.	มศก.		มศว.					มสอ.	มอ.		สจ.		สหบ.	รวม แห่ง	
	จพ.	บาง เขน					กำแพง แสน	ทว พระ	ทบ แก้ว	บาง แสน	ปทุม วัน	มหา สารคาม	สง ขลา		ประสาน มิตร	ทว ใหญ่	ปัตตานี	พระนคร เหนือ			ธน บุรี
บรรณารักษ์	x	x	x	x	x	x		x	x	x			x		x	x			x	x	14
นักวิชาการโสตทัศนศึกษา							x					x		x							3
เจ้าหน้าที่ห้องสมุด		x		x		x		x						x							5
เจ้าหน้าที่โสตทัศนศึกษา	x			x		x															3
นายช่างอิเล็กทรอนิกส์							x														1
เจ้าหน้าที่พิมพ์ดีด																		x		x	2
นักศึกษาช่วยงาน									x												1
รวม	2	2	1	3	1	2	1	2	3	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	

ตารางที่ 13 หน่วยงานที่เตรียมก่อนให้บริการแผนที่

ห้องสมุดมหาวิทยาลัย N = 20 หน่วยงาน	จ.ห.	มก.		มช.	มศ.	มร.	มศก.		มศว.				มสอ.	มอ.		สจ.		สหบ.	รวม แห่ง	
		บาง เขน	กำแพง แสน				ท่า พระ	ทับ แก้ว	บาง แสน	ปทุม วัน	มหา สารคาม	สง ขลา		ประสาร มิตร	ทาด ใหญ่	ปัตตานี	พระนคร เหนือ			อน บุรี
- หน่วยงานพัฒนาทรัพยากร		x		x		x		x				x						x	7	
- หน่วยงานโสตทัศนวัสดุ	x			x		x		x			x			x		x		x	10	
- หน่วยงานเกษตรและช่วยกันคว่ำ			x					x		x									3	
- หน่วยงานบริหาร			x															x	2	
- หน่วยงานวิเคราะห์เลขหมู่ และทำบัตรรายการ													x						1	
รวม	1	1	2	2	1	1	1	1	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1		

ตารางที่ 12 และ 13 บุคลากรและหน่วยงานที่ดำเนินงานเตรียมก่อนให้บริการของ ห้องสมุด จำนวนสูงสุด 14 แห่ง คือบรรณรักษ์ รองลงมา 5 แห่ง คือเจ้าหน้าที่ห้องสมุด ส่วน ห้องสมุดจำนวนน้อยที่สุด 1 แห่ง เท่ากันมีนายช่างอิเล็กทรอนิกส์ และนักศึกษาช่วยงาน เป็นผู้ ดำเนินงาน

ข้อที่น่าสนใจเกิดในการพิจารณาจำนวนตำแหน่งของบุคลากรที่เตรียมก่อนให้บริการแผนที่ ในห้องสมุดแต่ละแห่ง คือ ห้องสมุดที่ใช้บุคลากรมากที่สุด 3 ตำแหน่ง คือ สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยขอนแก่น และแผนกห้องสมุด มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ ส่วนห้องสมุดที่ใช้บุคลากรน้อยที่สุด 1 ตำแหน่ง ได้แก่ ห้องสมุดวิทยาเขตกำแพงแสน มหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์, สำนักหอสมุดมหาวิทยาลัยเชียงใหม่, สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยรามคำแหง หอสมุดวิทยาเขตบางแสน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน, หอสมุดวิทยาเขตปทุมวัน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน; สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม, หอสมุดวิทยาเขตสงขลา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, สำนักบรรณสารสนเทศ มหาวิทยาลัยสุโขทัย ธรรมาธิราช, หอสมุดคุณหญิงหลง อรรถโกวิสุนทร มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ สำนักหอสมุดกลาง สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า พระนครเหนือ สำนักห้องสมุดและบรรณสาร สนเทศ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า ธนบุรี, หอสมุดจตุรนต์ เอ็ม เคเนดี มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

ส่วนหน่วยงานที่ดำเนินงานเตรียมก่อนให้บริการ ตารางที่ 13 หน่วยงานที่ดำเนินงาน ด้านนี้ในห้องสมุดจำนวนสูงสุด 10 แห่ง คือหน่วยงานสารสนเทศวัสดุ รองลงมา 7 แห่ง จัดดำเนินงานด้านนี้ไว้ในความรับผิดชอบของหน่วยงานพัฒนาทรัพยากร คือ ห้องสมุดวิทยาเขตกำแพงแสน มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยขอนแก่น, สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยรามคำแหง, แผนกห้องสมุด มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์, หอสมุดวิทยาเขตสงขลา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒสงขลา และ สำนักบรรณสารการพัฒนาศึกษา สถาบัน บัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ห้องสมุดจำนวนน้อยที่สุด 1 แห่ง จัดดำเนินงานไว้ในความรับผิดชอบ

ของหน่วยงานวิเคราะห์เลขหมู่ และทำบัตรรายการ คือ สำนักบรรณสารสนเทศ มหาวิทยาลัย
สุโขทัยธรรมภาณิราช เป็นที่น่าสังเกตว่าห้องสมุด 3 แห่ง มีหน่วยงานที่รับผิดชอบงานเตรียมก่อน
ให้บริการแต่ละ 2 หน่วย คือ หน่วยงานพัฒนาทรัพยากรและ หน่วยงานโสตทัศนวัสดุ
(สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยขอนแก่น) , หน่วยงานพัฒนาทรัพยากรและหน่วยงานตอบคำถาม
และช่วยค้นคว้า (แผนกห้องสมุด มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ และ
สำนักบรรณสารการพัฒนา สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์)

ตารางที่ 14 บุคลากรที่วิเคราะห์เลขหมู่และทำบัตรรายการแผนที่

ห้องสมุดมหาวิทยาลัย บุคลากร N = 20	มก.		มข.	มช.	มธ.	มร.	มศก.		มศว.				มธอ.	มอ.		มจร.		สทบ.	รวม แห่ง	
	จพ.	บาง เขน					กำแพง แสน	ท่า พระ	ทับ แก้ว	บาง แสน	ปทุม วัน	มหา สารคาม		สง ขลา	ประสาร มิตร์	หาด ใหญ่	ปัตตานี			พระนคร เหนือ
			บุคลากร	บาง เขน	กำแพง แสน	ท่า พระ							ทับ แก้ว					บาง แสน	ปทุม วัน	
- บรรณารักษ์	x			x	x			x		x				x	x	x				8
- นักวิชาการโสตทัศนศึกษา											x		x							2
- ไม่ดำเนินงานวิเคราะห์ เลขหมู่ และทำบัตร รายการ		x	x	x		x	x		x				x				x	x	x	10

ตารางที่ 15 หน่วยงานที่วิเคราะห์เลขหมู่และทำบัตรรายการแผนที่

ห้องสมุดมหาวิทยาลัย N = 20 หน่วยงาน	จ.ห.	มก.		มช.	มธ.	มร.	มศก.		มศว.				มสธ.	มอ.		สง.		สทบ.	รวม แห่ง	
		บาง เขม	กำแพง แสน				ท่า พระ	ทับ แก้ว	บาง แสน	ปทุม วัน	มหา สารคาม	สง ขลา		ประ สาน มิตร	หาด ใหญ่	ปัตตานี	พระนคร เหนือ			ธน บุรี
- หน่วยงานวิเคราะห์ เลขหมู่และทำบัตร รายการ	x			x	x			x					x						5	
- หน่วยงานใส่ตลับวัสดุ										x	x			x	x				5	
- ไม้ดำเนินการวิเคราะห์ เลขหมู่และทำบัตร รายการ		x	x	x		x	x		x			x				x	x	x	10	

ตารางที่ 14 และ 15 ผลการสำรวจบุคลากร และหน่วยงานที่วิเคราะห์เลขหมู่และ
ทำบัตรรายการแผนที่ปรากฏว่า ห้องสมุดจำนวนสูงสุด 10 แห่ง ไม่ดำเนินงานด้านนี้ จำนวน 8 แห่ง
มีบรรณารักษ์เป็นผู้รับผิดชอบ และ 2 แห่ง มีนักวิชาการโสตทัศนศึกษารับผิดชอบ

ส่วนหน่วยงานที่วิเคราะห์เลขหมู่และทำบัตรรายการ ตารางที่ 15 แสดงว่า ห้องสมุด
10 แห่ง ไม่ดำเนินงานด้านนี้เช่นเดียวกัน และ 5 แห่ง เท่ากัน มีบุคลากรที่สังกัดหน่วยงาน
โสตทัศนวัสดุและหน่วยงานวิเคราะห์เลขหมู่และทำบัตรรายการเป็นผู้ดำเนินงาน

ตารางที่ 16 บุคลากรที่จัดเก็บและสงวนรักษาแผนที่

บุคลากร	ห้องสมุดมหาวิทยาลัย N = 20		มก.				มศก.		มศว.					มสอ.	มอ.		ศจ.		สหบ.	รวม แห่ง	
	จ.ห.	บาง เขน	กำแพง แสน	มช.	มช.	มธ.	มร.	ท่า พระ	ทับ แก้ว	บาง แสน	ปทุม วัน	มหา สารคาม	สง ขลา		ประสาน มิตร	หาด ใหญ่	ปัตตานี	พระนคร เหนือ			ธน บุรี
บรรณารักษ์		x	x			x	x		x	x	x				x			x	x	11	
นักวิชาการโสตทัศนศึกษา				x	x		x	x				x		x			x			8	
เจ้าหน้าที่ห้องสมุด	x	x	x			x	x		x					x	x			x		10	
เจ้าหน้าที่โสตทัศนศึกษา				x	x			x												3	
นายช่างอิเล็กทรอนิกส์								x						x						2	
อาจารย์													x							1	
รวม	1	2	2	2	2	2	3	3	2	1	1	1	1	2	3	2	1	1	2	1	

ตารางที่ 17 บุคลากรที่ให้บริการแผนที่

บุคลากร	มก.		มข.	มช.	มธ.	มร.	มศก.				มศว.				มสอ.	มอ.		สจ.		สพบ.	รวม แห่ง
	จ.ห.	มก.					ทว พระ	ทบ แก้ว	บาง แสน	ปทุม วัน	มหา สารคาม	สง ขลา	ประสาร มิตร	ทาด ใหญ่		ปัตตานี	พระนคร เหนือ	อน บุรี			
		บาง เขน																	กำแพง แสน		
บรรณารักษ์		x	x			x	x		x	x	x			x			x	x		11	
นักวิชาการโสตทัศนศึกษา				x			x	x				x		x						6	
เจ้าหน้าที่ห้องสมุด			x			x	x	x						x			x			8	
เจ้าหน้าที่โสตทัศนศึกษา	x			x		x		x												4	
นายช่างอิเล็กทรอนิกส์								x						x						2	
อาจารย์														x						1	
นักการภารโรง																				1	
รวม	1	1	2	2	1	2	3	4	2	1	1	1	1	2	4	1	1	1	1	1	

ตารางที่ 18 หน่วยงานที่จัดเก็บ สงวนรักษาและให้บริการแผนที่

ห้องสมุดมหาวิทยาลัย N = 20 หน่วยงาน	จ.ห.	มก.		มข.	มช.	มธ.	มร.	มศก.		มศว.				มสว.	มอ.		สง.		สทบ.	รวม แห่ง	
		บาง เขน	กำแพง แสน					ท่า พระ	ทับ แก้ว	บาง แสน	ปทุม วัน	มหา สารคาม	สง ขลา		ประสาน มิตร	ทาด ใหญ่	ปัตตานี	พระนคร เหนือ			ธน บุรี
- หน่วยงานโสตทัศนวัสดุ	*			*	*		*	*			*		*	*	*	*				12	
- หน่วยงานตอบคำถาม และช่วยค้นคว้า		*	*			*			*	*		*					*	*		8	

จากตารางที่ 16-18 ผลการสำรวจบุคลากรและหน่วยงานที่จัดเก็บ สงวนรักษา และบริการแผนที่ แสดงว่า ห้องสมุดจำนวนมากที่สุด 11 แห่ง มีบรรณารักษ์ เป็นผู้ดำเนินงาน ด้านการจัดเก็บ และ สงวนรักษาแผนที่ รองลงมา 10 แห่ง มีเจ้าหน้าที่ห้องสมุด เป็นผู้ดำเนินงาน ห้องสมุดจำนวนน้อยที่สุด 1 แห่ง ผู้รับผิดชอบคือ อาจารย์ ได้แก่ หอสมุดวิทยาเขตสงขลา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา ส่วนจำนวนตำแหน่งของบุคลากรที่ทำงานด้านนี้ในแต่ละ ห้องสมุด ตารางที่ 16 แสดงให้ทราบว่า ห้องสมุดที่ใช้บุคลากรมากที่สุด 3 ตำแหน่ง ได้แก่ สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยรามคำแหง, แผนกห้องสมุด มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตวังท่าพระ และสำนักบรรณสารสนเทศ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ส่วนห้องสมุด ที่ใช้บุคลากรน้อยที่สุด 1 ตำแหน่ง ได้แก่ สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, หอสมุด วิทยาเขตบางแสน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน, หอสมุดวิทยาเขตปทุมวัน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน, สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม, หอสมุดวิทยาเขตสงขลา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, หอสมุด จอห์น เอฟ. เคนเนดี มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี, สำนักหอสมุดกลาง สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า พระนครเหนือ และสำนักบรรณสารสนเทศ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

ส่วนบุคลากรที่ให้บริการแผนที่ ในตารางที่ 17 ปรากฏว่า ห้องสมุดส่วนมาก 11 แห่ง มีบรรณารักษ์ดำเนินงานบริการแผนที่ รองลงมา 8 ผู้ดำเนินงานบริการแผนที่ คือ เจ้าหน้าที่ห้องสมุด ส่วนน้อยที่สุด 1 แห่ง เท่ากัน คือ อาจารย์ และนักการภารโรง ได้แก่ หอสมุดวิทยาเขตสงขลา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, แผนกห้องสมุด มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตวังท่าพระ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน

เป็นที่น่าสังเกตว่ามีห้องสมุดที่ใช้บุคลากรในการให้บริการแผนที่มากที่สุด 4 ตำแหน่ง คือ แผนกห้องสมุด มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตวังท่าพระ และสำนักบรรณสารสนเทศ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, ส่วนห้องสมุดที่ใช้บุคลากรน้อยที่สุด 1 ตำแหน่ง ได้แก่ สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน, สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, หอสมุดวิทยาเขตบางแสน มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน, หอสมุดวิทยาเขตปทุมวัน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม, หอสมุดวิทยาเขตสงขลา

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, หอสมุดคุณหญิงหลง อรรถโกวิสุนทร มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่, หอสมุดจอห์น เอฟ. เคนเนดี มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี, สำนักหอสมุดกลาง สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า พระนครเหนือ สำนักห้องสมุดและบรรณสารสนเทศ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า ธนบุรี และสำนักบรรณสารการพัฒนา สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

ตารางที่ 18 ห้องสมุด 12 แห่ง จัดดำเนินงานจัดเก็บ สงวนรักษา และบริการแผนที่
ไว้ในความรับผิดชอบของหน่วยงานโสตทัศนวัสดุและ 8 แห่ง จัดงานด้านนี้ไว้ในความรับผิดชอบ
ของหน่วยงานตอบคำถามและช่วยค้นคว้า

ตารางที่ ๓๑ บุคลากรที่ซ่อมแซมที่

ห้องสมุดมหาวิทยาลัย บุคลากร N = 20	จพ.	มก.		มข.	มช.	มอ.	มร.	มศก.		มศว.				มสธ.	มอ.		ศจ.		สทบ.	แห่ง	รวม	
		บาง เขน	กำแพง แสน					ท่า พระ	ทับ แก้ว	บาง แสน	ปทุม วัน	มหา สารคาม	สง ขลา		ประ ธาน มิตร	หาด ใหญ่	ปัตตานี	พระนคร เหนือ				สุน ปสี
บรรณารักษ์			*							*											2	
นักวิชาการโสตทัศนศึกษา				*						*					*							3
เจ้าหน้าที่ห้องสมุด			*												*							2
เจ้าหน้าที่โสตทัศนศึกษา				*				*														2
นายช่างอิเล็กทรอนิกส์								*														1
นักการภารโรง		*																				1
ไม่ดำเนินงานซ่อม	*				*	*	*		*	*			*	*		*	*	*	*	*		13
รวม		1	2	2				2			1	1			2							

ตารางที่ 20 หน่วยงานที่ซ่อมแซมที่

ห้องสมุดมหาวิทยาลัย N = 20 หน่วยงาน	จ.ห.	มก.		มข.	มช.	มธ.	มร.	มศก.		มศว.					มสธ.	มอ.		สง.		สหบ.	รวม แห่ง	
		บาง เขน	กำแพง แสน					ทพ พระ	ทบ แก้ว	บาง แสน	ปทุม วัน	มหา สารคาม	สง ขลา	ประสาร มิตร		ทาด ใหญ่	ปัตตานี	พระนคร เหนือ	ธน บุรี			
- หน่วยงานพัฒนาทรัพยากร		x																			1	
- หน่วยงานสัตวศาสตร์				x					x		x					x						6
- หน่วยงานตอบคำถาม และตัวบ่งชี้			x																			1
- ไม่ดำเนินงานซ่อม	x				x	x	x		x	x			x		x		x	x	x	x		13

ผลการสำรวจบุคลากรผู้ดำเนินงานซ่อมแผนที่ จากตารางที่ 19 แสดงว่าห้องสมุด ส่วนมาก 13 แห่ง ไม่ดำเนินงานซ่อมแผนที่ รองลงมา จำนวน 3 แห่ง ดำเนินงานโดยมี นักวิชาการโสตทัศนศึกษารับผิดชอบ และจำนวน 1 แห่ง เท่ากัน มีนายช่างอิเล็กทรอนิกส์ และนักการภารโรงรับผิดชอบ ได้แก่ แผนกห้องสมุด มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขต วังท่าพระและสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน ตามลำดับ เป็นที่ น่าสังเกตว่าห้องสมุด 4 แห่ง มีบุคลากรผู้ซ่อมแผนที่ 2 ตำแหน่ง คือ ห้องสมุดวิทยาเขตกำแพงแสน มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยขอนแก่น, แผนกห้องสมุด มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตวังท่าพระ และหอสมุดคุณหญิงหลง อรรถโกวิสุนทร มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ ส่วนห้องสมุดที่ใช้บุคลากร 1 ตำแหน่ง ได้แก่ สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ บางเขน, หอสมุดวิทยาเขตปทุมวัน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน และ สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม

ตารางที่ 20 ห้องสมุดจำนวนสูงสุด 13 แห่ง ไม่ซ่อมแผนที่ รองลงมา 5 แห่ง หน่วยงานโสตทัศนศึกษารับผิดชอบงานซ่อม และ 1 แห่ง เท่ากัน จัดงานด้านนี้ไว้ในความรับผิดชอบ ของหน่วยงานพัฒนาทรัพยากร และหน่วยงานตอบคำถามและช่วยค้นคว้า

การส่งบุคลากรไปอบรม ศึกษาเกี่ยวกับการดำเนินงานแผนที่

จากการศึกษาด้านการส่งบุคลากรไปอบรม ศึกษาเกี่ยวกับการดำเนินงานแผนที่ เช่น ด้านการทำบัตรรายการ การซ่อมแผนที่ ผลปรากฏว่าไม่มีห้องสมุดใดจัดส่งบุคลากรไปอบรม ศึกษาทางด้านนี้ เนื่องจากผู้ใช้บริการแผนที่มีจำนวนน้อยจึงไม่จำเป็น

งบประมาณ

จากการศึกษาการจัดสรรงบประมาณสำหรับการดำเนินงานแผนที่ของห้องสมุดมหาวิทยาลัยของรัฐ ปรากฏผลว่าห้องสมุดทุกแห่งมิได้จัดสรรงบประมาณสำหรับการดำเนินงานแผนที่โดยเฉพาะ แต่จัดไว้ร่วมกับงบประมาณค่าวัสดุ ครุภัณฑ์ของห้องสมุด

ตารางที่ 21 ครูภัณฑ์ อุปกรณ์ที่ใช้ในการดำเนินงานแผนที่

กำหนดครุภัณฑ์ อุปกรณ์ที่ใช้

ห้องสมุดมหาวิทยาลัย N = 20 ครุภัณฑ์ อุปกรณ์ที่ใช้	มก.		มข.	มช.	มธ.	มร.	มศก.		มศว.					มสอ.	มอ.		สจ.		สพบ.	รวม		
	จพ.	บาง เขน					กำแพง แสน	ท่า พระ	ทับ แก้ว	บาง แสน	ปทุม วัน	มหา สารคาม	สง ขลา		ประสาน มิตร	หาด ใหญ่	ปัตตานี	พระนครศรี เหนือ		ธน บุรี	เครื่อง	แท่ง
ตู้เก็บแผนที่																						
โลหะ ตามแนวนอน	2	3	1		3	2	1		1				1	4		2	3	1	2	1	27	14
ไม้ ตามแนวนอน				2	1	3		2	1												9	5
ไม้ ตามแนวตั้ง						2						1			1		1				5	4
ตู้เก็บเอกสารขนาด 4 ล้นชัก															1						1	1
เครื่องถ่ายเอกสาร	4	3	2	2	2	2	4	2	4	2	1	2	2	8	1	2	2	1	2	7	55	20
ชั้นเก็บแผนที่ ไม้							2		1	1					1						5	4
ตู้เก็บวัสดุชนิดไม่มีล้นชัก																						
โลหะ								1									1	1			3	3
ไม้											1	1									2	2
รวม	6	6	3	4	3	10	8	6	8	4	2	4	3	12	4	4	7	3	4	8	106	

ผลการสำรวจครุภัณฑ์ อุปกรณ์ที่ใช้ในการดำเนินงานแผนที่ของห้องสมุดใน ตารางที่ 21 แสดงว่า ห้องสมุดทุกแห่ง มีเครื่องถ่ายเอกสาร (55 เครื่อง) อันดับรองลงมาคือ 14 แห่ง มีตู้เก็บแผนที่ซึ่งทำด้วยโลหะ (27 ตู้) ส่วนห้องสมุดจำนวนน้อยที่สุดคือ 1 แห่ง ได้แก่ สำนักบรรณสารสนเทศ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชใช้ตู้เก็บเอกสารขนาด 4 ลีนชัก (1 ตู้)

ข้อสังเกต เครื่องถ่ายเอกสารที่มีอยู่ในห้องสมุดบางแห่งมิใช่อุปกรณ์ของห้องสมุดเอง แต่บริษัทเอกชนเป็นผู้เช่าพื้นที่ในห้องสมุดสำหรับให้บริการถ่ายเอกสาร และมีได้ใช้ประโยชน์เฉพาะในการดำเนินงานแผนที่เท่านั้น แต่ใช้ในการสำเนาสิ่งพิมพ์ทุกชนิดของห้องสมุด

จากการพิจารณาจำนวนครุภัณฑ์แต่ละประเภทในห้องสมุด พบว่า สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร มีตู้เก็บแผนที่ ตามแนวนอน ซึ่งทำด้วยโลหะจำนวนมากที่สุด คือ 4 ตู้ ส่วนตู้เก็บแผนที่ตามแนวนอน และแนวตั้ง ซึ่งทำด้วยไม้ มีอยู่ในสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์มากที่สุด คือ 3 ตู้ และ 2 ตู้ ห้องสมุดที่มีเครื่องถ่ายเอกสารจำนวนมากที่สุด 8 เครื่อง คือ สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ส่วนชั้นเก็บแผนที่ซึ่งทำด้วยไม้ มีอยู่ในสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยรามคำแหงมากที่สุด คือ 2 ชั้น เมื่อพิจารณาห้องสมุดที่มีครุภัณฑ์มากประเภทที่สุด ผลปรากฏว่า ห้องสมุด 4 แห่ง มีครุภัณฑ์มากประเภทที่สุด คือ 4 ประเภท ได้แก่ สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, แผนกห้องสมุด มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตวังท่าพระ, สำนักบรรณสารสนเทศ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช และหอสมุดจอห์น เอฟ. เคนเนดี มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี แต่จากการศึกษาจำนวนครุภัณฑ์ทั้งหมดที่มีในแต่ละแห่ง ตารางที่ 21 แสดงว่า สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร มีครุภัณฑ์จำนวนมากที่สุด คือ 12 ชั้น ส่วนรองลงมา คือ สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มีครุภัณฑ์ทั้งหมด 10 ชั้น และน้อยที่สุด คือ หอสมุดวิทยาเขต ปทุมวัน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน มีครุภัณฑ์ทั้งหมด 2 ชั้น

ตารางที่ 22 วัสดุที่ใช้ในการดำเนินงานแผนที่

ห้องสมุดมหาวิทยาลัย วัสดุที่ใช้ N = 20	มก.							มศก.							มธอ.	มอ.		ผจ.		รวม แห่ง
	จห.	มก.		มข.	มช.	มธ.	มร.	มศก.		มศว.			มศอ.	ภาค ใหญ่		บิดคามิ	พระนคร เหนือ	ธน บุรี	สหบ.	
		บาง เขน	กำแพง แสน					ท่า พระ	กัน แก้ว	บาง แสน	ปทุม วัน	มหา สารคาม								
กล่อง	x							x			x									3
หมึก														x						1
ซอง			x		x				x			x							x	5
ผ้า												x			x					3
แผ่นพลาสติกใส					x										x					2
เทปกาว								x												1
กระดาษแข็ง												x								1
ไม่ใช่วัสดุใด ๆ		x				x				x						x		x		8
รวม	1		1	1	1			2	1		1	3		1	1	2			1	

ตารางที่ 22 แสดงว่า ห้องสมุดจำนวนสูงสุด 8 แห่ง ไม่ได้ใช้วัสดุใดในการดำเนินงาน
แผนที่ทุกด้าน ห้องสมุด 5 แห่ง ใช้ซองสำหรับเก็บแผนที่ จำนวนน้อยที่สุด 1 แห่ง เท่ากัน ใช้เทป
กาวสำหรับหุ้มขอบแผนที่ กระดาษแข็งสำหรับผนึกแผนที่ และใช้หมึกในการเก็บแผนที่ ซึ่งได้แก่
แผนกห้องสมุด มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตวังท่าพระ, สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม และสำนักบรรณสารสนเทศ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

ในการพิจารณาประเภทของวัสดุที่ใช้ในการดำเนินงานแผนที่ของห้องสมุดแต่ละแห่ง
ผลปรากฏว่า ห้องสมุดที่ใช้วัสดุมากที่สุด 3 ประเภท ได้แก่ สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม ซึ่งใช้ซอง ผ้าและกระดาษแข็ง และห้องสมุดที่ใช้วัสดุ 1 ประเภท
ได้แก่ สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ห้องสมุดวิทยาเขตกำแพงแสน มหาวิทยาลัย
เกษตรศาสตร์, สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยขอนแก่น, สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเชียงใหม่,
หอสมุดวิทยาเขตปทุมวัน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน, สำนักหอสมุดกลาง
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, สำนักบรรณสารสนเทศ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
สำนักห้องสมุดและบรรณสารสนเทศ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า ธนบุรี และแผนกห้องสมุด
มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์

การกำหนดนโยบายคัดเลือกและจัดหาแผนที่

ในการศึกษาด้านการกำหนดนโยบายการคัดเลือกและจัดหาแผนที่ ห้องสมุด 19 แห่ง กำหนดนโยบายการคัดเลือก และจัดหาแผนที่โดยรวมกับวัสดุอื่น เช่น ใสดทัศนวัสดุ หนังสือ โดยมีได้ระบุถึงแผนที่ไว้อย่างชัดเจน และห้องสมุด 1 แห่ง คือหอสมุดวิทยาเขตบางแสน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน ไม่กำหนดนโยบาย

ตารางที่ 23: การประเมินค่าและคัดเลือกแผนที่

ห้องสมุดมหาวิทยาลัย N = 20 การประเมินค่าและคัดเลือก	จ.ห.	มก.		มข.	มช.	มธ.	มร.	มศก.		มศว.					มธอ.	มอ.		สง.		สหบ.	รวม แห่ง
		บาง เขน	กำแพง แสน					ท่า พระ	ทับ แก้ว	บาง แสน	ปทุม วัน	มหา สารคาม	สง ขลา	ประสาร มิตร		หาด ใหญ่	ปัตตานี	พระนคร เหนือ	ธน บุรี		
- มีหลักเกณฑ์การประเมินค่า	x	x	x	x		x	x	x			x	x		x	x			x		x	13
- ไม่มีหลักเกณฑ์การ ประเมินค่า									x	x							x	x	x		6
- ไม่ตอบคำถาม*					x																1

*มช. ไม่สามารถตอบคำถามได้เนื่องจากบุคลากรที่รับผิดชอบโดยตรงลาศึกษาสูงงานระยะยาว

ตารางที่ 23 แสดงว่าห้องสมุดส่วนใหญ่ 13 แห่ง มีหลักเกณฑ์การประเมินค่าและคัดเลือกแผนที่ และห้องสมุดจำนวนน้อยที่สุด 1 แห่ง ไม่ตอบคำถาม คือสำนักหอสมุดมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ส่วนหลักเกณฑ์การประเมินค่า และคัดเลือกแผนที่ที่ห้องสมุดใช้ปรากฏในตารางที่ 24

ตารางที่ 24 หลักเกณฑ์การประเมินค่า คัดเลือกแผนที่ที่ใช้

1 = หลักเกณฑ์ที่สำคัญที่สุด

อันดับที่ หลัก เกณฑ์	จำนวนผู้ตอบ N = 13							สรุป	รวม แห่ง
	1	2	3	4	5	6	7		
เนื้อหาตรงตามหลักสูตรและสอดคล้อง กับการดำเนินงานของสถาบัน	9	1						1	10
ตรงตามความต้องการของผู้ใช้	4	8						2	12
คุณภาพในการผลิต	1		3	1	5			5	10
ความถูกต้องแม่นยำ			8					3	8
ความทันสมัย		3	4	3	2			3	12
ขนาด						7		6	6
ราคา				1	1		2	7	4
มาตราส่วน			1				1	3,7	2
ความน่าเชื่อถือของผู้ผลิต		1						2	1
ประโยชน์ใช้สอย		1						2	1

มข. ไม่สามารถตอบคำถามได้ เนื่องจากบุคลากรผู้รับผิดชอบโดยตรงลาศึกษาธุระระยะยาว

ตารางที่ 24 ห้องสมุดจำนวนสูงสุด 12 แห่ง ประเมินค่าและคัดเลือกแผนที่ โดยยึดถือเอาความตรงต่อความต้องการของผู้ใช้และความทันสมัยในจำนวนเท่ากัน รองลงมา 10 แห่ง พิจารณาเนื้อหาตรงตามหลักสูตรและสอดคล้องกับการดำเนินงานของสถาบัน และคุณภาพในการผลิต ในจำนวนเท่ากัน และจำนวนน้อยที่สุด 1 แห่ง เท่ากัน พิจารณาความน่าเชื่อถือของผู้ผลิต ประโยชน์ใช้สอย

หลักเกณฑ์การประเมินค่า ดัดเลือกแผนที่ที่สำคัญมากที่สุด คือ เนื้อหาตรงตามหลักสูตร และสอดคล้องกับการดำเนินงานของสถาบัน รองลงมาคือ ตรงตามความต้องการของผู้ใช้ หลักเกณฑ์ที่สำคัญเป็นอันดับสุดท้าย คือ ราคา และมาตราส่วน ส่วนคู่มือที่ใช้ในการคัดเลือกแผนที่ มีดังปรากฏในตารางที่ 25

ตารางที่ 25 คู่มือและสิ่งประกอบที่ใช้ในการเลือกซื้อแผนที่

ห้องสมุดมหาวิทยาลัย คู่มือที่ N = 20 ใช้ในการเลือกซื้อแผนที่	มก.							มศก.		มศว.					มอ.		สจ.		รวม แห่ง		
	จพ.	มก.		มข.	มช.	มธ.	มร.	ท่า พระ	ทับ แก้ว	บาง แสน	ปทุม วัน	มหา สารคาม	สง ขลา	ประสาน มิตร	มศธ.	หาด ใหญ่	ปัตตานี	พระนคร เหนือ		ธน บุรี	สหบ.
		บาง เขน	กำแพง แสน																		
- รายชื่อที่ผู้ผลิตและ จำหน่ายจัดทำ	x	x	x	x		x		x	x			x			x					x	11
- คำแนะนำของผู้ให้บริการ			x	x		x	x	x	x			x			x	x				x	11
- บทวิจารณ์			x			x			x			x			x					x	6
- โฆษณา		x	x			x			x			x			x	x				x	8
- ไม่ใช่คู่มือ											x								x		2
- ไม่ซื้อแผนที่										x							x	x			4
- ไม่ตอบคำถาม*							x														1
รวม	1	2	4	2		4	1	2	4			4		2	4	2				4	

*มช. ไม่สามารถตอบได้ เนื่องจากบุคลากรผู้รับผิดชอบโดยตรงลาศึกษาดูงานระยะยาว

การศึกษาคู่มือและสิ่งประกอบที่ใช้ในการคัดเลือกแผนที่ ตารางที่ 25 แสดงว่าห้องสมุดส่วนมากจำนวน 11 แห่ง เท่ากัน ใช้รายชื่อที่ผู้ผลิตและผู้จำหน่ายจัดทำ กับคำแนะนำของผู้ใช้บริการ และห้องสมุดจำนวนน้อยที่สุด 1 แห่ง ไม่ตอบคำถามนี้ คือ สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ในการพิจารณาประเภทของคู่มือและสิ่งประกอบที่ใช้ในการเลือกซื้อแผนที่ของห้องสมุดแต่ละแห่ง ปรากฏว่า ห้องสมุดที่ใช้คู่มือมากที่สุดคือ 4 ประเภท ซึ่งเป็นประเภทเดียวกันหมด ได้แก่ รายชื่อที่ผู้ผลิตและผู้จำหน่ายจัดทำ, คำแนะนำของผู้ใช้บริการ, บทวิจารณ์และโฆษณา คือ ห้องสมุดวิทยาเขตกำแพงแสน มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, แผนกห้องสมุด มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์, สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม, สำนักบรรณสารสนเทศ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช และสำนักบรรณสารการพัฒนา สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ห้องสมุดที่ใช้คู่มือน้อยที่สุด 1 ประเภท คือ สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ตารางที่ 26 วิธีจัดหาแผนที่

ห้องสมุดมหาวิทยาลัย วิธีจัดหาแผนที่ N = 20	มก.			มข.	มช.	มธ.	มร.	มศก.		มศว.					มสธ.	มอ.		สจ.		สหบ.	รวม แห่ง
	จพ.	บาง เขน	กำแพง แสน					ท่า พระ	ทับ แก้ว	บาง แสน	ปทุม วัน	มหา สารคาม	สง ขลา	ประสาน มิตร		หาด ใหญ่	ปัตตานี	พระนคร เหนือ	ธน บุรี		
- ซื้อ	x	x	x	x	x	x	x	x	x		x	x		x	x			x	x	16	
- ขอ		x	x	x		x		x	x			x		x					x	9	
- รับบริจาค	x	x	x	x	x	x		x	x		x	x	x	x	x	x		x	x	17	
- ได้รับความวารสาร	x	x	x	x		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x		x	x	19	
- ได้รับจากหนังสือ	x			x		x	x						x	x	x		x			9	
- ได้รับจากการถ่าย สำเนา																			x	1	
รวม	4	4	4	5	2	5	3	4	4	1	3	4	3	4	3	4	3	3	4	4	

การศึกษาวิธีจัดหาแผนที่ตามตารางที่ 26 ผลปรากฏว่า ห้องสมุด 19 แห่ง ได้รับแผนที่เป็นอภินันทนาการมาจากวารสาร วารสารที่ห้องสมุดทั้ง 19 แห่ง ได้รับแผนที่เป็นอภินันทนาการคือ National Geographic Magazine นอกจากนี้ ได้แก่ วารสารเพื่อนเดินทาง, Time, Applied Geography and Development รองลงมา 17 แห่ง ได้รับแผนที่จากการบริจาคและ 16 แห่ง ได้รับแผนที่จากการซื้อ

ห้องสมุดจำนวนน้อยที่สุด 1 แห่ง ได้แก่สำนักบรรณสารและเอกสารสนเทศ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า ธนบุรี ได้รับแผนที่โดยการถ่ายสำเนา ไม่มีห้องสมุดใดได้รับแผนที่จากการแลกเปลี่ยน

วิธีจัดหาแผนที่ของห้องสมุดแต่ละแห่งมีหลายวิธี ตารางที่ 26 แสดงว่า ห้องสมุดที่ใช้วิธีจัดหาแผนที่มากที่สุด 5 วิธี มี 2 แห่ง ได้แก่ สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยขอนแก่น และสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และน้อยที่สุด 1 วิธี ได้แก่ หอสมุดวิทยาเขตบางแสน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน วิธีซื้อแผนที่ ปรากฏในตารางที่ 27-28

ตารางที่ 27 การซื้อแผนที่ที่ผลิตในประเทศไทย

ห้องสมุดมหาวิทยาลัย การซื้อ แผนที่ที่ผลิตในประเทศไทย N = 20	บก.		มช.	มข.	มธ.	มร.	มศก.		มกว.					มผอ.	มอ.		สง.		อื่นๆ	รวม	
	บาง	กำแพง					ทว	ทับ	บาง	ปฐม	มหา	สง	ประสาน		ทาค	ปัตตานี	พระนคร	อน			
	เขน	แสน	พระ	แก้ว	แสน	วิน	สารคาม	ขลา	มิตร	ใหญ่	เหนือ	บุรี	แห่ง								
- ซื้อจากผู้ผลิตโดยตรง	x	x	x	x	x	x	x				x		x		x			x	x	13	
- ซื้อจากตัวแทนจำหน่าย	x	x				x	x	x		x	x			x						8	
- ซื้อจากร้านค้าทั่วไป	x	x	x	x				x						x					x	8	
- ไม่ซื้อแผนที่ที่ผลิต ในประเทศไทย									x				x			x				4	
รวม	3	9	2	2	1	1	2	2	2		1	2		2	2	1			1	2	

ตารางที่ 27 แสดงว่า ห้องสมุดส่วนมาก 13 แห่ง ซื้อแผนที่จากผู้ผลิตโดยตรง รองลงคือ 8 แห่ง เท่ากัน ซื้อแผนที่จากตัวแทนจำหน่าย และจากร้านค้าทั่วไป ห้องสมุดจำนวนน้อยที่สุด 4 แห่ง ไม่ซื้อแผนที่ที่ผลิตในประเทศ

ตัวแทนจำหน่ายแผนที่ที่ห้องสมุดใช้บริการ ได้แก่ บริษัท ไทยวัฒนาพานิช จำกัด บริษัท นิพนธ์ จำกัด บริษัท เอเซียบุ๊ค จำกัด บริษัท ไททันอินเตอร์แอนด์ จำกัด ส่วนการสั่งซื้อจากผู้ผลิตโดยตรง ห้องสมุดทุกแห่งสั่งซื้อแผนที่จากกรมแผนที่ทหาร

การสำรวจวิธีที่ใช้ในการซื้อแผนที่ที่ผลิตภายในประเทศของห้องสมุดแต่ละแห่ง ผลปรากฏว่าห้องสมุดที่ใช้ 3 วิธี ซึ่งเหมือนกันคือ ซื้อจากผู้ผลิตโดยตรง ซื้อจากตัวแทนจำหน่าย และซื้อจากร้านค้าทั่วไป ได้แก่ สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน ห้องสมุดที่ใช้วิธีซื้อแผนที่ที่ผลิตในประเทศน้อยที่สุด 1 วิธี คือ สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, หอสมุดวิทยาเขตปทุมวัน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน หอสมุดคุณหญิงหลง อรรถโกวิสุนทร มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ และสำนักห้องสมุดและบรรณสารสนเทศ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า ธนบุรี

ตารางที่ 28 การซื้อแผ่นที่ผลิตจากต่างประเทศ

การซื้อ แผ่นที่ผลิตจากต่างประเทศ	หอสมุดมหาวิทยาลัย		มก.				มศก.		มศว.				มธ.	มอ.		ศจ.		รวม แห่ง		
	จ.ห.	บาง เขม	กว่าง แสน	มช.	มธ.	มร.	มศก.		มศว.					มธ.	ทาด ใหญ่	ปัตตานี	พระนคร เหนือ		ธน บุรี	สทบ.
							ท่า พระ	ทับ แก้ว	บาง แสน	ปทุม วัน	มหา สารคาม	สง ขลา								
- ซื้อจากผู้ผลิตโดยตรง					*															1
- ซื้อจากตัวแทนจำหน่าย	*	*						*			*		*							0
- ซื้อจากร้านค้าทั่วไป				*																1
- ไม่ซื้อแผ่นที่ผลิต จากต่างประเทศ			*			*	*	*	*		*		*	*	*	*	*	*	*	11
- ไม่ตอบคำถาม**																				1

*มก. กว่างแสน จัดซื้อแผ่นที่ผลิตในต่างประเทศโดยให้ มก. บางเขม ดำเนินการ

**มช. ไม่สามารถตอบคำถามได้เนื่องจากบุคลากรผู้รับผิดชอบลาศึกษาธุระระยะยาว

ผลการสำรวจซื้อแผนที่ที่ผลิตจากต่างประเทศจากรายที่ 28 แสดงว่า ห้องสมุด ส่วนมาก 11 แห่ง ไม่ซื้อแผนที่ที่ผลิตจากต่างประเทศ รองลงมา 6 แห่ง ซื้อแผนที่ที่ผลิตจากต่างประเทศโดยผ่านตัวแทนจำหน่าย จำนวนน้อยที่สุด 1 แห่ง เท่ากัน ซื้อแผนที่ที่ผลิตจากต่างประเทศจากผู้ผลิตโดยตรง ซื้อจากร้านค้าทั่วไป และไม่ได้ตอบคำถามนี้ คือ สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยขอนแก่น และสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ตามลำดับ

ตัวแทนจำหน่ายแผนที่ที่ห้องสมุดใช้บริการ ได้แก่ บริษัทเอเชียบุ๊ก จำกัด
บริษัท เบสท์บุ๊ก จำกัด

ตารางที่ 29 หน่วยงานที่บริจาคแผนที่

ห้องสมุดมหาวิทยาลัย N = 20 แหล่งที่บริจาค	มก.							มศก.							มอ.		สง.		รวม แห่ง	
	จพ.	มก.		มช.	มช.	มธ.	มร.	มศก.		มศว.			มสธ.	มอ.		สง.		สพ.		
		บาง เขน	กำแพง แสน					ท่า พระ	ทับ แก้ว	บาง แสน	ปทุม วัน	มหา สารคาม		สง ขลา	ประสาน มิตร	หาด ใหญ่	ปัตตานี			พระนคร เหนือ
- กรุงเทพมหานคร																		*		1
- สำนักผังเมือง								*												1
- กรมแผนที่ทหาร								*	*			*		*	*					6
- กรมพัฒนาที่ดิน	*	*	*	*								*						*		6
- กระทรวงเกษตรและสหกรณ์											*									1
- กรมทางหลวง						*												*		2
- กรมตำรวจ						*														1
- องค์การอาหารและ เกษตร แห่งสหประชาชาติ				*												*				2
- สถานทูต														*						1
- องค์การสหประชาชาติ				*		*									*				*	4
- มูลนิธิ เอเชีย																			*	1
- กรมทรัพยากรธรณี	*					*														2
- กรมการขนส่งทางบก														*						1
- กรมอุตุนิยมวิทยา	*														*					1
- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย						*									*					2
- กรมชลประทาน		*																		1
- ไม่ได้รับบริจาคแผนที่							*		*					*						3
- ไม่ตอบคำถาม*					*											*	*			4
รวม	3	2	1	3	1	5		2	1		1	2		4		4			2	2

*มช. ไม่สามารถตอบคำถามได้เนื่องจากบุคลากรผู้รับผิดชอบโดยตรงลาศึกษาตุนงานระยะยาว

มศว. สงขลา, มอ. ปัตตานี, สง. พระนครเหนือ ไม่สามารถตอบคำถามได้เนื่องจากไม่สามารถค้นข้อมูลได้

ตารางที่ 29 แสดงให้ทราบว่าห้องสมุดจำนวนสูงสุด 6 แห่งรับบริจาคแผนที่จากหน่วยงานภายในประเทศซึ่งได้แก่กรมพัฒนาที่ดิน รองลงมา 5 แห่ง รับบริจาคจากกรมแผนที่ทหาร และ 1 แห่ง เท่ากัน รับบริจาคจากกรุงเทพมหานคร, สำนักผังเมือง, กระทรวงเกษตรและสหกรณ์, กรมตำรวจ, สถานทูต, มูลนิธิเอเซีย, กรมการขนส่งทางบก, กรมอุตุนิยมวิทยา, และกรมชลประทาน

ส่วนจำนวนหน่วยงานที่บริจาคแผนที่ให้ห้องสมุดแต่ละแห่งนั้นปรากฏว่า ห้องสมุดที่ได้รับบริจาคแผนที่จากหน่วยงานมากที่สุดคือ 5 หน่วย ได้แก่ สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และน้อยที่สุด 1 หน่วย คือ ห้องสมุดวิทยาเขตกำแพงแสน มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, แผนกห้องสมุด มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตวังท่าพระ และหอสมุดวิทยาเขตปทุมวัน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน

จากการสำรวจการรับบริจาคแผนที่จากบุคคลทั่วไป นักศึกษา และอาจารย์ ผลปรากฏว่าห้องสมุดที่ได้รับแผนที่จากการบริจาคโดยบุคคลทั่วไป นักศึกษาและอาจารย์ มีจำนวนเพียงอย่างละ 1 แห่ง คือ แผนกห้องสมุด มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตวังท่าพระ ซึ่งรับบริจาคจากนักศึกษาและอาจารย์ สำนักห้องสมุดและบรรณสารสนเทศ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า บางมด รับบริจาคจากบุคคลทั่วไป

ความร่วมมือในการจัดหาแผนที่

จากการศึกษา เรื่องความร่วมมือในการจัดหาแผนที่ เช่น การแลกเปลี่ยนแผนที่ ไม่ปรากฏว่ามีห้องสมุดใดร่วมมือกันในด้านนี้ เนื่องจากความจำเป็นในการใช้แผนที่มีไม่มาก

ตารางที่ 30 ปริมาณการจัดหาแผนในแต่ละปี

ห้องสมุดมหาวิทยาลัย ปริมาณ N = 20 การจัดหาแผนแต่ละปี	มก.		มข.	มช.	มธ.	มร.	มศก.		มศว.					มธธ.	มอ.		สจ.		สทบ.	รวม แห่ง	
	จฬ.	บาง					กำแพง	ท่า พระ	ทับ แก้ว	บาง แสน	ปทุม วัน	มหา สารคาม	สง ขลา		ประสาร มิตร	หาด ใหญ่	ปัตตานี	พระนคร เหนือ			ธน บุรี
		เขม					แสน														
- จัดหาน้อย แต่จัดหาทุกปี	x	x	x										x	x	x						8
- จัดหาน้อย บางปีมิได้ จัดหาเลย			x	x	x	x	x	x	x	x	x	x				x	x	x	x		14

ตารางที่ 30 แสดงว่า ห้องสมุดส่วนมาก 14 แห่ง จัดหาพื้นที่น้อย และบางปีมิได้
 จัดหาเลย ได้แก่ ห้องสมุดวิทยาเขตกำแพงแสน มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์,
 สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์,
 สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยรามคำแหง, แผนกห้องสมุด มหาวิทยาลัยศิลปากร
 วิทยาเขตวังท่าพระ, แผนกห้องสมุด มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์,
 หอสมุดวิทยาเขตบางแสน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน, หอสมุดวิทยาเขตปทุมวัน
 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน, สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม
 หอสมุดจอห์น เอฟ. เคนเนดี มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี, สำนักหอสมุดกลาง
 สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า พระนครเหนือ และ สำนักห้องสมุดและบรรณสารสนเทศ
 สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า ธนบุรี รองลงมา 8 แห่ง จัดหาน้อย แต่จัดหาทุกปี คือ
 สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
 วิทยาเขตบางเขน, สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยขอนแก่น, สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัย
 ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, สำนักบรรณสารสนเทศ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช และ
 หอสมุดคุณหญิงหลง อรรถโกวิสุนทร มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่

ตารางที่ 31 บุคลากรผู้ตรวจสอบพื้นที่

ห้องสมุดมหาวิทยาลัย ผู้ตรวจสอบพื้นที่ N = 20	จ.พ.	มก.		มข.	มช.	มธ.	มร.	มคก.		มศว.					มธด.	มอ.		สง.		สหบ.	รวม แห่ง
		บาง เขน	กำแพง แสน					ท่า พระ	ทับ แก้ว	บาง แสน	ปทุม วัน	มหา สารคาม	สง ขลา	ประสาร มิตร		หาด ใหญ่	ปัตตานี	พระนคร เหนือ	ธน บุรี		
- บรรณารักษ์		x	x			x	x		x		x					x	x		x	x	11
- นักวิชาการโสตทัศนศึกษา								x													1
- เจ้าหน้าที่ห้องสมุด				x										x							2
- เจ้าหน้าที่โสตทัศนศึกษา	x																				1
- คณะกรรมการตรวจรับ วัสดุ														x							1
- ไม่ตรวจสอบพื้นที่					x					x			x					x			4

ตารางที่ 31 แสดงให้เห็นว่า ห้องสมุดส่วนใหญ่ 11 แห่ง มีบรรณารักษ์เป็นผู้ตรวจสอบภาพแผนที่ รองลงมา จำนวน 4 แห่ง ไม่ตรวจสอบภาพของแผนที่และจำนวนน้อยที่สุด 1 แห่ง เท่ากัน มีนักวิชาการโสตทัศนศึกษา เจ้าหน้าที่โสตทัศนศึกษา คณะกรรมการตรวจรับวัสดุเป็นผู้ตรวจสอบภาพ

ตารางที่ 32 การลงทะเบียนพื้นที่

ห้องสมุดมหาวิทยาลัย N = 20 การลงทะเบียนพื้นที่	จพ.	มก.		มข.	มช.	มธ.	มร.	มคก.		มศว.				มคอ.	มอ.		ศจ.		สทท.	รวม แห่ง	
		บาง เขน	กำแพง แสน					ท่า พระ	ทับ แก้ว	บาง แสน	ปทุม วัน	มหา สารคาม	สง ขลา		ประสาร มิตร์	หาด ใหญ่	ปัตตานี	พระนคร เหนือ			ธน บุรี
- ลงในสมุดทะเบียน	*				*	*		*	*		*		*		*	*	*		*	11	
- ลงในบัตรทะเบียน													*						*	2	
- ลงในสมุดและบัตร ทะเบียน				*			*													2	
- ไม่ลงทะเบียน		*	*							*		*						*		6	

ตารางที่ 32 แสดงว่า ห้องสมุดส่วนมาก 11 แห่ง ลงทะเบียนในสมุดทะเบียน
รองลงมา 5 แห่ง ไม่ลงทะเบียนและ 2 แห่ง เท่ากัน ลงทะเบียนในบัตรทะเบียน ลงทะเบียน
ในสมุดและบัตรทะเบียน เป็นที่น่าสังเกตว่าห้องสมุดที่ไม่ลงทะเบียนทั้ง 5 แห่งนี้ ไม่ลงทะเบียน
เพราะมีแผนที่จำนวนไม่มากและไม่มีโครงการลงทะเบียนแผนที่ ส่วนรายละเอียดในการลงทะเบียน
ปรากฏในตารางที่ 33-34

ตารางที่ 33 รหัสทะเบียนของแผนที่

ห้องสมุดมหาวิทยาลัย N = 20 รหัสทะเบียนของแผนที่	มก.		มข.	มช.	มธ.	มร.	มศก.		มศว.				มธธ.	มอ.		ศจ.		สห.	รวม แห่ง		
	จพ.	บาง เขน					กำแพง แสน	ท่า พระ	หิน แก้ว	บาง แสน	ปทุม วัน	มหา สารคาม		สง ขลา	ประสาน มิตร	หาด ใหญ่	ปัตตานี			พระนคร เหนือ	ธน บุรี
ใช้ตัวอักษรค่าเต็มหรือย่อ ของแผนที่และ เลขทะเบียน ตามลำดับที่ได้รับ				x	x	x		x	x			x		x			x	10			
ใช้ตัวอักษรค่าเต็มหรือย่อ ของแผนที่ ปีที่จัดทำและ เลขทะเบียนตามลำดับ ที่ได้รับ							x				x							3			
ใช้ตัวอักษรค่าเต็มหรือย่อ ของแผนที่ อักษรย่อของ ชื่อภูมิศาสตร์ตามเนื้อหา ของแผนที่และ เลขทะเบียน ตามลำดับที่ได้รับ	x																	1			
ใช้เลขทะเบียนตามลำดับ ที่ได้รับ																	x	2			
ไม่ลงทะเบียนแผนที่		x	x															5			

การศึกษารหัสทะเบียนของแผนที่ จากตารางที่ 33 แสดงว่าห้องสมุดจำนวนสูงสุด 10 แห่ง ใช้ตัวอักษรค่าเต็มหรือย่อของแผนที่และเลขทะเบียนตามลำดับที่ได้รับ รองลงมา 5 แห่ง ไม่ลงทะเบียนแผนที่ และจำนวนน้อยที่สุด 1 แห่งใช้ตัวอักษรค่าเต็มหรือย่อของแผนที่ อักษรย่อของชื่อภูมิศาสตร์ตามเนื้อหาของแผนที่และทะเบียนตามลำดับที่ได้รับ คือ สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งใช้ตัวอักษรค่าเต็มของแผนที่ (MAP) และอักษรย่อของชื่อภูมิศาสตร์ของแผนที่ เช่น EU = แผนที่ของทวีปยุโรป

อนึ่ง แผนกห้องสมุด มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ มีรหัสทะเบียน 2 ประเภท ซึ่งแตกต่างจากห้องสมุดอื่นที่ใช้รหัสทะเบียนแห่งละ 1 ประเภท รหัสทะเบียนของแผนกห้องสมุด มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ ได้แก่ ตัวอักษรค่าย่อ ของแผนที่และเลขทะเบียนตามลำดับที่ได้รับ ซึ่งเป็นรหัสทะเบียนที่หน่วยงานตอบคำถาม และช่วยค้นคว้าใช้ในการลงทะเบียนแผนที่ เมื่อได้รับแผนที่จากหน่วยงานพัฒนาทรัพยากร และเลขทะเบียน ตามลำดับที่ได้รับ ซึ่งหน่วยงานพัฒนาทรัพยากรเป็นผู้กำหนด เมื่อจัดหาแผนที่เข้ามาในห้องสมุด

ตารางที่ 34 รายการที่ลงทะเบียน

ห้องสมุดมหาวิทยาลัย รายการลงทะเบียน N = 20	มก.		มข.	มช.	มธ.	มร.	มศก.		มศว.					มธธ.	มอ.		สจ.		สถบ.	รวม แห่ง	
	จห.	บาง เขน					กำแพง แสน	ท่า พระ	ทับ แก้ว	บาง แสน	ปทุม วัน	มหา สารคาม	สง ขลา		ประจวบ คีรี เขต	ทาด ใหญ่	ปัตตานี	พระนคร เหนือ			ธน บุรี
รหัสทะเบียน	x			x	x	x	x	x	x		x	x			x	x		x	x	15	
แหล่งที่มา	x			x		x	x	x			x				x	x			x	11	
ชื่อเรื่อง	x			x	x	x	x	x	x		x	x			x	x		x	x	15	
วันเดือนปีที่ได้รับ	x			x	x	x	x	x	x		x				x	x			x	11	
มาตราส่วน	x							x				x								3	
ปีที่พิมพ์	x			x		x	x							x						8	
จำนวน							x	x				x		x						6	
ชื่อผู้ผลิต				x		x	x								x					5	
ราคา				x		x		x												4	
ขนาด												x			x					2	
อื่น ๆ	x					xx	xx	x						x	x					8	
ไม่ลงทะเบียนแผนที่		x	x							x									x	5	
รวม	7			7		9	9	8	4		4	5		7	6	7	4	2		4	

ตารางที่ 34 ปรากฏว่า รายการที่ห้องสมุดส่วนใหญ่ 15 แห่ง เท่ากัน บันทึกใน ทะเบียนคือ รหัสทะเบียน และชื่อเรื่อง รองลงมา 11 แห่ง เท่ากัน บันทึกรายการแหล่งที่มา และวันเดือนปีที่ได้รับ จำนวนน้อยที่สุด 2 แห่ง บันทึกรายการขนาดของแผนที่

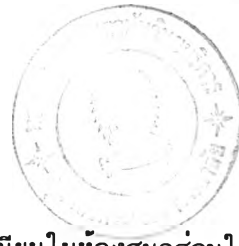
รายการอื่น ๆ ที่บันทึกในทะเบียน ได้แก่ ครั้งที่พิมพ์ (สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย) . วิธีการได้รับและชื่อชุด (สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์) จำนวนฉบับซ้ำและสถานที่พิมพ์ (สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยรามคำแหง) ชื่อผู้แต่งตามที่ ปรากฏในแผนที่ (สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร) ลี (สำนักบรรณสารสนเทศ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช)

อนึ่ง สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยรามคำแหง บันทึกรายการชื่อเรื่องโดยใช้ ชื่อชุดของแผนที่เป็นรายการชื่อเรื่อง

ข้อที่น่าสังเกตคือห้องสมุดที่บันทึกรายการมากที่สุด 9 รายการ ได้แก่ สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยรามคำแหง ส่วนห้องสมุดที่บันทึก รายการน้อยที่สุด 2 รายการ คือ สำนักหอสมุดกลาง สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า พระนครเหนือ

ตารางที่ 35 ประเภทของทรัพยากรแผนที่ท่องเที่ยว เป็น

ห้องสมุดมหาวิทยาลัย ประเภทของ N = 20 ทรัพยากรแผนที่ท่องเที่ยว	จพ.	มก.		มข.	มช.	มธ.	มร.	มศก.		มศว.					มธธ.	มอ.		ศจ.		สหบ.	รวม แห่ง
		บาง เขน	กำแพง แสน					ท่า พระ	ทับ แก้ว	บาง แสน	ปทุม วัน	มหา สารคาม	สง ขลา	ประสาน มิตร		หาด ใหญ่	ปัตตานี	พระนคร เหนือ	ธน บุรี		
- แผนที่ทั่วไป	x			x		x	x	x	x		x	x		x	x	x	x		x		14
- แผนที่ภูมิภาค	x			x	x	x	x	x	x		x	x		x	x	x	x		x		15
- แผนที่เฉพาะเรื่อง	x			x		x	x	x	x		x	x		x	x	x	x		x		14
- แผนที่ถนน เมือง และ แผนที่ภูมิ (เช่นแผนที่ เดินเรือ)	x			x	x	x	x	x	x		x	x		x	x	x	x		x		15
- แผนที่ทิวทัศน์												x									1
- ลูกโลก								x				x									2
- ภาพถ่ายทางอากาศ								x	x			x							x		4
- ไม่ลงทะเบียน		x	x							x			x							x	5
รวม	4			4	2	4	4	6	5		4	7		4	4	4	4		4		5

ตารางที่ 35 ประเภทของทรัพยากรแผนที่ลงทะเบียนในท้องสมุดส่วนใหญ่ 15 แห่ง
เท่ากัน ได้แก่ แผนที่ ภูมิประเทศ และแผนที่ถนน เมือง แผนที่ภูมิ (เช่นแผนที่ภูมิเดินเรือ) อันดับ
รองลงมา 14 แห่ง ลงทะเบียนแผนที่ทั่วไปและแผนที่เฉพาะเรื่องในจำนวนเท่ากัน ท้องสมุด
ส่วนน้อยที่สุด 1 แห่ง ได้แก่ สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม
ลงทะเบียนแผนที่ทรวดทรง

ข้อที่น่าสนใจเกิดในการลงทะเบียนโลก คือ ท้องสมุดส่วนมาก 15 แห่ง มีลูกโลก
ดังปรากฏในตารางที่ 2 แต่มีเพียง 2 แห่ง ที่ลงทะเบียนวัสดุประเภทนี้ คือแผนกท้องสมุด
มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตวังท่าพระซึ่งลงทะเบียนโลกโดยร่วมกับหุ่นจำลอง ใช้อักษร
ย่อว่า MD และสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม ลงทะเบียน
ลูกโลกโดยใช้อักษรย่อว่า GB แสดงว่าส่วนใหญ่ไม่ได้ให้ความสำคัญแก่ลูกโลกเท่ากับแผนที่
และอาจเป็นเพราะมีจำนวนน้อย ส่วนท้องสมุดจำนวน 4 แห่ง ซึ่งมีภาพถ่ายทางอากาศ
ลงทะเบียนวัสดุนี้ร่วมกับแผนที่จึงทำให้ยากที่จะตรวจสอบจำนวนภาพถ่ายทางอากาศที่มีอยู่ได้

เมื่อพิจารณาประเภทของทรัพยากรแผนที่ที่ท้องสมุดแต่ละแห่งลงทะเบียนแล้วพบว่า
ท้องสมุดที่ลงทะเบียนทรัพยากรแผนที่น้อยที่สุด 2 ประเภท ได้แก่ สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัย
เชียงใหม่ และท้องสมุดที่ลงทะเบียนทรัพยากรแผนที่มากที่สุด 7 ประเภท คือสำนักวิทยบริการ
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม

อนึ่ง ในการสำรวจการลงทะเบียนทรัพยากรแผนที่ของท้องสมุดทุกแห่ง ปรากฏว่า
ท้องสมุดที่ลงทะเบียนทรัพยากรแผนที่ส่วนใหญ่ลงทะเบียนเฉพาะบางประเภท ยกเว้นสถาบัน
วิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, สำนักวิทยบริการ
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม และหอสมุดคุณหญิงหลง อรรถโกวิสุนทร มหาวิทยาลัย
สงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ ซึ่งลงทะเบียนทรัพยากรแผนที่ทุกประเภท

ตารางที่ ๑6 การประทับตราของห้องสมุดที่แผนที่

ห้องสมุดมหาวิทยาลัย การ ประทับตราของห้องสมุด N = 20	จพ.	มก.		มข.	มช.	มธ.	มร.	มศก.		มทร.					มธอ.	มอ.		มจ.		มทบ.	รวม	
		บาง เขน	กาญจน แก่น					ทว พระ	ทบ แก้ว	บาง แสน	ปทุม วัน	มหา สารคาม	สง ขลา	ประสาร มิตร์		ทว ใหญ่	ปัตตานี	พระนคร เหนือ	ธน บุรี		มทบ.	มทบ.
- ประทับด้านหลังของ แผนที่	x	x		x				x			x											5
- ประทับด้านหน้าของ แผนที่			x				x		x				x		x		x					8
- ประทับทั้งด้านหลังและ ด้านหน้าของแผนที่					x	x						x								x		5
- ไม่ประทับตรา																		x	x			2

ตารางที่ 36 การประทับริราชของห้องสมุด ห้องสมุดจำนวนสูงสุด 8 แห่ง
ประทับริราชห้องสมุดที่ด้านหน้าของแผนที่ อันดับรองลงมาจึ่จำนวนเท่ากันคือ 5 แห่ง
ประทับริราชที่ด้านหลังของแผนที่ และทั้งด้านหน้าด้านหลัง จำนวนน้อยที่สุด 2 แห่ง
ไม่ประทับริราช

ตารางที่ 3.7 การทำบัตรรายการแผนที่

ห้องสมุดมหาวิทยาลัย N = 20 การทำบัตรรายการแผนที่	มก.		มข.	มช.	มธ.	มร.	มศก.		มศว.				มสธ.	มอ.		ศจ.		สทบ.	รวม แห่ง	
	จพ.	บาง เขน					กำแพง แสน	ท่า พระ	ทับ แก้ว	บาง แสน	ปทุม วัน	มหา สารคาม		สง ขลา	ประสาน มิตร	ทาด ใหญ่	ปัตตานี			พระนคร เหนือ
ทำบัตรรายการ	x			x	x			x		x			x	x	x	x				10
ไม่ทำบัตรรายการ		x	x	x		x	x			x			x				x	x	x	10
มีบัตรรายการ		x		x		x	x													4
ไม่มีบัตรรายการ			x							x			x				x	x	x	6

การศึกษาการทำบัตรรายการแผนที่ จากตารางที่ 37 หอสมุดจำนวนเท่ากัน 10 แห่ง ทำบัตรรายการ และไม่ได้ทำ ในจำนวนหอสมุดที่ไม่ได้ทำบัตรรายการมี 4 แห่ง ที่มีโครงการทำบัตรรายการ คือ สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน, สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยขอนแก่น, สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยรามคำแหง และแผนกหอสมุด มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตวังท่าพระ ซึ่งเคยทำบัตรรายการ แต่ปัจจุบันหยุดทำเนื่องจากขาดบุคลากร

อนึ่ง สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยขอนแก่น มีโครงการทำบัตรรายการโดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ ผลิตรายการแผนที่เป็นรูปแบบหนังสือโดยใช้กฎการทำบัตรรายการ AACR 2 และคู่มือโครงสร้างระเบียบวัสดุไม่ตีพิมพ์ของสำนักฯ รายการที่จะใช้เป็นรายการหลักคือชื่อเรื่อง และกำหนดเลขเรียกแผนที่โดยใช้รหัสทะเบียน คู่มือที่ใช้ให้หัวเรื่องคือ หัวเรื่องของคณะกรรมการฝ่ายวิเคราะห์หมวดหมู่ และทำบัตรรายการ หอสมุดสถาบันอุดมศึกษาและหัวเรื่องของหอสมุดรัฐสภาอเมริกันกับ คำไข (Keyword)

แผนกหอสมุด มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ ทำบัตรรายการเฉพาะแผนที่ของศูนย์ข้อมูลภาคตะวันตก

ตารางที่ ๓๘ ประเภทของทรัพยากรแผนที่ที่ทำบัตรรายการ

ห้องสมุดมหาวิทยาลัย ประเภทของ N = 20 ทรัพยากรแผนที่ที่ทำบัตร รายการ	มก.		มข.	มช.	มธ.	มร.	มศก.			มศว.				มสธ.	✓ มอ.		สง.		สหบ.	รวม แห่ง	
	จพ.	บาง เขน					กำแพง แสน	ท่า พระ	ทับ แก้ว	บาง แสน	ปทุม วัน	มหา สารคาม	สง ขลา		ประสาร มิตร	หาด ใหญ่	ปัตตานี	พระนคร เหนือ			ธน บุรี
- แผนที่ทั่วไป	x				x			x		x			x	x	x	x				9	
- แผนที่ภูมิประเทศ	x			x	x			x		x			x	x	x	x				10	
- แผนที่เฉพาะเรื่อง	x				x			x		x			x	x	x	x				9	
- แผนที่ถนน เมือง และ แผนที่ภูมิ เช่นแผนที่ เดินเรือ	x			x	x			x		x			x	x	x	x				10	
- แผนที่ทรวดทรง												x								1	
- ทั่วโลก																					
- ภาพถ่ายทางอากาศ								x				x								2	
- ไม่ทำบัตรรายการ ทรัพยากรแผนที่		x	x	x			x	x		x							x	x	x	10	
รวม	4				2	4		5		4		6		4	4	4	4				

ตารางที่ 38 แสดงประเภทของทรัพยากรแผนที่ทำบัตรรายการผลปรากฏว่า ห้องสมุดจำนวนสูงสุด 10 แห่ง เท่ากัน ทำบัตรรายการแผนที่ภูมิประเทศ แผนที่ ถนน เมือง แผนที่ ภูมิ (เช่น แผนที่ภูมิเดินเรือ) และไม่ทำบัตรรายการทรัพยากรแผนที่ รองลงมา 9 แห่ง ทำบัตรรายการแผนที่ทั่วไปและแผนที่ เฉพาะเรื่องในจำนวนเท่ากัน จำนวนน้อยที่สุด 1 แห่ง คือสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม ทำบัตรรายการแผนที่ ทรวดทรง

การศึกษาประเภทของทรัพยากรแผนที่ที่ห้องสมุดแต่ละแห่งทำบัตรรายการ ปรากฏว่า ห้องสมุดที่ทำบัตรรายการทรัพยากรแผนที่มากที่สุด ประเภทที่สุด คือ สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม ซึ่งทำบัตรรายการทรัพยากรแผนที่ 6 ประเภท และห้องสมุด ที่ทำบัตรรายการทรัพยากรแผนที่น้อยประเภทที่สุด ได้แก่ สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ซึ่งทำบัตรรายการทรัพยากรแผนที่ 2 ประเภท อาจเนื่องจากมีทรัพยากรแผนที่เพียง 2 ประเภท

ในการสำรวจการทำบัตรรายการทรัพยากรแผนที่ของห้องสมุดทุกแห่ง พบว่า ห้องสมุดที่ทำบัตรรายการทรัพยากรแผนที่ส่วนใหญ่ทำบัตรรายการเฉพาะบางประเภท ยกเว้น สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, หอสมุดคุณหญิงหลง อรรถโกวิสุนทร มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ ซึ่งทำบัตร รายการทรัพยากรแผนที่ทุกประเภทที่มี ส่วนรายละเอียดในการทำบัตรรายการปรากฏในตารางที่

ตารางที่ ๓๑ ชนิดของบัตรรายการแผ่นที่จัดทำ

ชนิดของ บัตรรายการที่จัดทำ	ห้องสมุดมหาวิทยาลัย																				รวม แห่ง
	จพ.	มก.		มข.	มช.	มธ.	มร.	มศก.		มศว.				มธธ.	มอ.		ศจ.		สหบ.		
		บาง เขน	กำแพง แสน					ท่า พระ	ทับ แก้ว	บาง แสน	ปทุม วัน	มหา สารคาม	สง ขลา		ประจวบ มิตร	หาด ใหญ่	ปัตตานี	พระนคร เหนือ		ธน บุรี	
- บัตรผู้แต่ง	x				x	x									x	x	x				6
- บัตรเรื่อง	x				x	x					x				x	x	x				6
- บัตรชื่อเรื่อง	x				x	x			x		x				x	x	x				10
- บัตรแจ้งหมู่หรือบัตร ทะเบียน	x				x	x									x	x					5
- บัตรเพิ่มอื่น ๆ	x				x	x									x	x					6
- ไม่ทำบัตรรายการ แผ่นที่		x	x	x			x	x		x								x	x	x	10
รวม	5				5	5			1		2	1		4	5	3	4				

การสำรวจชนิดของบัตรรายการที่จัดทำ จากตารางที่ 39 ทำให้ทราบว่า ห้องสมุด
จำนวนสูงสุด 10 แห่ง เท่ากัน ทำบัตรชื่อเรื่อง และไม่ทำบัตรรายการแผ่นที่ ส่วนอันดับรองลง
มา 8 แห่ง และ 6 แห่ง ทำบัตรเรื่องและบัตรผู้แต่งตามลำดับ ห้องสมุดจำนวนน้อยที่สุด 5 แห่ง
ทำบัตรแจ้งหมู่ หรือบัตรทะเบียน

เป็นที่น่าสังเกตว่า ห้องสมุดมหาวิทยาลัย 2 แห่ง คือ แผนกห้องสมุด มหาวิทยาลัย
ศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ และสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
มหาสารคาม ทำบัตรชื่อเรื่องเพียงชนิดเดียว ซึ่งอาจเป็นเพราะห้องสมุดมหาวิทยาลัยทั้ง 2 แห่ง
ให้ความสำคัญในการค้นหาแผ่นที่โดยใช้ชื่อเรื่อง เป็นหลักเพียงอย่างเดียว

ในการพิจารณาประเภทของบัตรรายการแผ่นที่ของห้องสมุดแต่ละแห่ง ห้องสมุดที่ทำ
บัตรรายการมากที่สุด คือ 5 ประเภท ได้แก่ สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และสำนัก
บรรณสารสนเทศ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ส่วนห้องสมุดที่ทำบัตรรายการน้อยที่สุด
คือ 1 ประเภท ได้แก่แผนกห้องสมุด มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์
และสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม

ตารางที่ 40 ลักษณะของบัตรรายการแผนที่

ห้องสมุดมหาวิทยาลัย ลักษณะ N = 20 ของบัตรรายการที่จัดทำ	จพ.	มก.		มข.	มช.	มธ.	มร.	มศก.		มศว.					มคอ.	มอ.		สง.		สหบ.	รวม แห่ง
		นาง เขน	กำแหง แสน					ท่า พระ	ทับ แก้ว	บาง แสน	ปทุม วัน	มหา สารคาม	สง ขลา	ประสาน มิตร		หาด ใหญ่	ปัตตานี	พระนคร เหนือ	ธน บุรี		
ใช้บัตรรายการหนังสือ					*				*												3
ใช้บัตรรายการหนังสือ แต่สีต่างกัน						*								*			*				2
ใช้บัตรรายการหนังสือ แต่มีเครื่องหมาย พิเศษ	*								*					*							4
ไม่ทำบัตรรายการ แผนที่		*	*	*			*	*		*			*				*	*	*		10

ตารางที่ 40 แสดงว่า ห้องสมุด 10 แห่ง ไม่ทำบัตรรายการแผนที่ รองลงมา 4 แห่ง ทำบัตรรายการโดยใช้บัตรรายการหนังสือ แต่มีเครื่องหมายพิเศษ เช่น การใช้แถบสี การประทับตราออกสถานที่เก็บ ส่วนห้องสมุด 3 แห่ง ใช้บัตรรายการหนังสือ ห้องสมุดในจำนวนเท่ากันนี้ ใช้บัตรรายการหนังสือ แต่สีต่างกัน เช่น สีชมพู

ตารางที่ 4.1 คู่มือที่ใช้ในการทำบัตรรายการแผนที่

ห้องสมุดมหาวิทยาลัย N = 20 คู่มือที่ใช้ทำบัตรรายการ	มก.		มข.	มช.	มธ.	มร.	มศก.		มศว.					มคอ.	มอ.		ศจ.		คพบ.	รวม แห่ง	
	จพ.	บาง เขน					กำแพง แสน	ท่า พระ	ทับ แก้ว	บาง แสน	ปทุม วัน	มหา สารคาม	สง ขลา		ประสาร มิตร	หาด ใหญ่	ปัตตานี	พระนคร เหนือ			ธน บุรี
- AACR I																					1
- AACR II	x			x	x						x			x	x						8
- คู่มือทำบัตรรายการ ของห้องสมุด					x									x							2
- คู่มือทำบัตรรายการ ไลบรารีของคณะ ทำงานกลุ่มไลบรารี ศึกษา ห้องสมุดสถาบัน อุดมศึกษา				x	x									x							3
- Nonbook Materials: the Organization of Integrated Collec- tions					x																1
- ไม่ใช่คู่มือ																					1
- ไม่ทำบัตรรายการแผนที่		x	x	x			x	x		x			x					x	x	x	10
รวม	1				2	4					1	1		2	2	1	1				

ตารางที่ 41 ห้องสมุดจำนวนสูงสุด 10 แห่ง ไม่ทำบัตรรายการแผนที่ 8 แห่ง ใช้เกณฑ์การทำบัตรรายการ AACR 2 คู่มือที่ใช้ในห้องสมุดจำนวนน้อยที่สุด 1 แห่ง คือ AACR 1 ในจำนวนเท่ากันนี้ ใช้ Nonbook Materials; the organization of Integrated Collections และไม่ได้ใช้คู่มือในการทำบัตรรายการแผนที่ ได้แก่ สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม, สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และแผนกห้องสมุด มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ ตามลำดับ

การพิจารณาคู่มือทำบัตรรายการที่ใช้ในห้องสมุดแต่ละแห่ง ผลปรากฏว่า ห้องสมุดที่ใช้คู่มือมากที่สุด 4 ประเภท ได้แก่ สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และห้องสมุดที่ใช้คู่มือน้อยที่สุด 1 ประเภท คือ สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, หอสมุดวิทยาเขตปทุมวัน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน, สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม, หอสมุดคุณหญิงหลง อรรถโกวิสุนทร มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ และหอสมุดจอห์น เอฟ. เคนเนดี มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

ตารางที่ 42 ระบบที่ใช้ในการจัดเก็บแผนที่

ห้องสมุดมหาวิทยาลัย ระบบที่ใช้ N = 20	จพ.	มก.		มข.	มช.	มธ.	มร.	มศก.		มศว.					มสว.	มอ.		สง.		สพบ.	รวม แห่ง
		บาง เขน	กำแพง แสน					ท่า พระ	ทับ แก้ว	บาง แสน	ปทุม วัน	มหา สารคาม	สง ขลา	ประสาน มิตร		หาด ใหญ่	ปัตตานี	พระนคร เหนือ	ธน บุรี		
- ระบบทศนิยมของดีวี่					*						*										2
- ระบบที่ห้องสมุดกำหนด เอง						*															1
- รหัสทศนิยม	*			*			*	*	*		*		*	*	*	*	*	*	*	*	12
- เลขหมายประจำชุด ของแผนที่									*												1
- ไม่ได้กำหนด		*	*							*			*						*		5

ตารางที่ 42 แสดงว่า ห้องสมุดส่วนใหญ่ 12 แห่ง ใช้รหัสทะเบียน ห้องสมุด 1 แห่ง ใช้ระบบที่ห้องสมุดกำหนดเอง ได้แก่ สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และในจำนวนเท่ากัน ใช้เลขหมายประจำชุดของแผนที่ คือ แผนกห้องสมุด มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์

ตารางที่ 4.3 รายการหลักที่บันทึกในบัตรรายการแผนที่

ห้องสมุดมหาวิทยาลัย รายการ หลักในบัตรรายการ N = 20	จ.ห.	มก.		มข.	มช.	มธ.	มร.	มศก.		มศว.				มศอ.	มอ.		สจ.		สทบ.	รวม แห่ง	
		บาง เขน	กำแพง แสน					ท่า พระ	ทับ แก้ว	บาง แสน	ปทุม วัน	มหา สารคาม	สง ขลา		ประ ธาน มิตร	หาด ใหญ่	ปัตตานี	พระนคร เหนือ			ธน บุรี
- ชื่อบุคคลผู้วาดหรือ รับผิดชอบ						x								x						2	
- ชื่อนิติบุคคลผู้รับผิดชอบ	x*									x		x				x				4	
- ชื่อเรื่อง	x				x					x			x	x						6	
- ไม่ทำบัตรรายการแผนที่		x	x	x			x	x		x						x	x	x		10	

*จ.ห. ลงชื่อนิติบุคคลผู้รับผิดชอบ เป็นหลัก กรณีที่เป็นกรมแผนที่ทหาร

ตารางที่ 43 ห้องสมุดจำนวนสูงสุด 10 แห่ง ไม่ทำบัตรรายการแผนที่ รองลงมา 5 แห่ง
ใช้ชื่อเรื่องกันเป็นรายการหลัก ห้องสมุดจำนวนน้อยที่สุด 2 แห่ง คือสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัย
ธรรมศาสตร์ และ หอสมุดคุณหญิงหลง อรรถโกวิสุนทร มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขต
หาดใหญ่ ใช้ชื่อนักลผู้วาดหรือผู้รับผิดชอบเป็นรายการหลัก

ตารางที่ 44 รายการที่บันทึกในบัตรรายการแผนที่

ห้องสมุดมหาวิทยาลัย รายการ N = 20 ที่บันทึกในบัตรรายการ	จพ.	มก.		มข.	มช.	มธ.	มร.	มศก.		มศว.					มธอ.	มอ.		ศจ.		ตบ.	รวม แห่ง
		บาง เขม	กำแพง แสน					ท่า พระ	ทับ แก้ว	บาง แสน	ปทุม วัน	มหา สารคาม	สง ขลา	ประสาน มิตร		ทาด ใหญ่	ปัตตานี	พระนคร เหนือ	ธนบุรี		
- เลขเรียกแผนที่ตามระบบ จัดหมู่ซึ่งไม่ได้กำหนดตาม รหัสทะเบียน					x	x			x		x										4
- รหัสทะเบียน	x				x							x			x	x					7
- ชื่อเรื่อง	x				x	x			x		x			x	x	x	x				10
- ชื่อผู้รับผิดชอบ	x				x	x					x			x	x	x	x				8
- พิมพ์ลักษณ์	x				x	x					x			x	x	x	x				8
- มาตรฐานส่วน	x				x	x			x		x			x	x	x	x				10
- ประเภทของวัสดุ	x				x	x					x			x	x	x	x				8
- จำนวน	x					x								x	x	x	x				8
- สี	x					x								x	x						4
- ขนาด	x				x	x				x		x		x	x	x	x				8
- ชื่อชุด	x				x	x								x	x	x	x				8
- สารบัญ	x				x	x								x	x	x	x				7
- แนวสืบค้น	x				x	x				x		x		x	x	x	x				8
- หมายเหตุที่จำเป็น	x					x															2
- ชื่อระวาง						x															1
- ขอบเขตทางภูมิศาสตร์ ที่แผนที่ครอบคลุม											x										1
- เนื้อหาย่อ														x							1
- ไม่ทำบัตรรายการแผนที่		x	x	x			x	x	x				x				x	x	x		10
รวม	13				11	14			4		7		9		13	12	11	11			

ตารางที่ 44 ห้องสมุดจำนวน 10 แห่ง ไม่ทำบัตรรายการแผนที่ ห้องสมุดที่ทำบัตรรายการแผนที่ ทุกแห่งบันทึกรายการต่าง ๆ ในบัตรรายการแผนที่หลายรายการ รายการชื่อเรื่อง และมาตราส่วนบันทึกในบัตรรายการแผนที่ของห้องสมุดจำนวน 10 แห่ง เท่ากัน รองลงมาคือ รายการชื่อผู้รับผิดชอบ, พิมพ์ลักษณ์, ขนาด, แนวสืบค้นซึ่งบันทึกในบัตรรายการแผนที่ของห้องสมุด 9 แห่ง เท่ากัน และรายการชื่อระหว่าง, ขอบเขตทางภูมิศาสตร์ที่แผนที่ครอบคลุม, เนื้อหาย่อของแผนที่ บันทึกในบัตรรายการแผนที่ของห้องสมุดจำนวนน้อยที่สุด 1 แห่ง เท่ากัน

เมื่อพิจารณารายการที่บันทึกในบัตรรายการแผนที่ของห้องสมุดแต่ละแห่ง ผลการสำรวจแสดงว่า ห้องสมุดที่บันทึกรายการมากที่สุด 14 รายการ ได้แก่ สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และห้องสมุดที่บันทึกรายการน้อยที่สุด 4 รายการ คือ แผนกห้องสมุด มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์

ตารางที่ 45 คู่มือการกำหนดหัวข้อเรื่องในการทำบัตรรายการแผนที่

ห้องสมุดมหาวิทยาลัย N = 20 คู่มือกำหนดหัวข้อเรื่อง	มก.		มข.	มช.	มธ.	มร.	มศก.		มศว.					มธธ.	มอ.		ศจ.		สหจ.	รวม แห่ง	
	จห.	บาง เขน					กำแพง แสน	ท่า พระ	ทับ แก้ว	บาง แสน	ปทุม วัน	มหา สารคาม	สง ขลา		ประ สาน มิตร	หาด ใหญ่	ปัตตานี	พระนคร เหนือ			ธน บุรี
- หัวเรื่องของคณะอนุกรรม การฝ่ายวิเคราะห์หมวด หมู่และทำบัตรรายการ ห้องสมุดสถาบันอุดม ศึกษา	x			x	x							x		x	x	x	x				8
- หัวเรื่องภาษาไทย ของสมาคมห้องสมุด แห่งประเทศไทย	x									x		x				x					4
- หัวเรื่องภาษาไทยของ สำนักหอสมุดมหาวิทยาลัย ธรรมศาสตร์						x										x					2
- หัวเรื่องของหอสมุดรัฐสภา อเมริกัน	x			x	x							x			x	x					7
- หัวเรื่องของเชียวรี											x										1
- ไม่กำหนดหัวข้อเรื่อง									x												1
- ไม่ทำบัตรรายการแผนที่		x	x	x			x	x		x			x				x	x	x		10
รวม	3				2	3					2	3		1	2	4	2				

ตารางที่ 45 ห้องสมุดจำนวนสูงสุด 10 แห่ง ไม่ทำบัตรรายการแผนที่ ห้องสมุดที่ทำบัตรรายการแผนที่จำนวน 8 แห่ง ใช้คู่มือกำหนดหัวเรื่องภาษาไทยของคณะกรรมการฝ่ายวิเคราะห์หมวดหมู่และทำบัตรรายการห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา และในจำนวนใกล้เคียงกันนี้ 7 แห่ง กำหนดหัวเรื่องภาษาอังกฤษโดยใช้คู่มือกำหนดหัวเรื่องของหอสมุดรัฐสภาอเมริกัน จำนวนน้อยที่สุด 1 แห่ง กำหนดหัวเรื่องภาษาอังกฤษโดยใช้คู่มือกำหนดหัวเรื่องของเซียร์ ห้องสมุดจำนวนเท่ากันนี้ไม่ได้กำหนดหัวเรื่อง

สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร กำหนดหัวเรื่องของแผนที่ภาษาอังกฤษโดยใช้คู่มือกำหนดหัวเรื่องภาษาไทยของคณะกรรมการฝ่ายวิเคราะห์หมวดหมู่และทำบัตรรายการห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา

เป็นที่น่าสังเกตว่าห้องสมุด 4 แห่ง ใช้คู่มือกำหนดหัวเรื่องภาษาไทยมากกว่า 1 เล่ม คือ สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ใช้คู่มือกำหนดหัวเรื่อง 2 เล่ม สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ใช้คู่มือกำหนดหัวเรื่อง 2 เล่ม สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม ใช้คู่มือกำหนดหัวเรื่อง 2 เล่ม และหอสมุดคุณหญิงหลง อรรถโกวิสุนทร มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ ใช้คู่มือกำหนดหัวเรื่อง 3 เล่ม

ในการศึกษาคู่มือการกำหนดหัวเรื่องที่ใช้ในห้องสมุดแต่ละแห่ง ผลปรากฏว่า ห้องสมุดที่ใช้คู่มือจำนวนมากที่สุด 4 เล่ม ได้แก่ หอสมุดคุณหญิงหลง อรรถโกวิสุนทร มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ และห้องสมุดที่ใช้คู่มือจำนวนน้อยที่สุด 1 เล่ม คือ สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

ตารางที่ 46 การเรียงบัตรรายการแผนที่

ห้องสมุดมหาวิทยาลัย การเรียง N = 20 บัตรรายการ	จพ.	มก.		มข.	มช.	มธ.	มร.	มศก.		มศว.				มสธ.	มอ.		สจ.		สพป.	รวม แห่ง	
		บาง เขน	กำแพง แสน					ทา พระ	ทับ แก้ว	บาง แสน	ปทุม วัน	มหา สารคาม	สง ขลา		ประจวบ คีรี	หาด ใหญ่	ปัตตานี	พระนคร เหนือ			ธน บุรี
เรียงรวมกับบัตรรายการ หนังสือ						*														1	
เรียงรวมกับบัตรรายการ หนังสือและ เรียงไว้ในตู้ บัตรรายการโสตทัศนวัสดุ	*				*										*					4	
โดยแยกประ เภท เป็นแผนที่																				2	
เรียงในตู้บัตรรายการ โสตทัศนวัสดุโดยแยก ประ เภท เป็นแผนที่										*	*									1	
เรียงในตู้บัตรรายการ หนังสือแต่แยกประ เภท เป็นแผนที่																				1	
เรียงรวมกับบัตรรายการ หนังสือ และเพิ่มบัตรเรื่อง 1 ชุด เรียงในตู้บัตร รายการโสตทัศนวัสดุ														*						1	
โดยแยกประ เภท เป็นแผนที่																				1	
เรียงรวมกับบัตรรายการ หนังสือและเพิ่มบัตรหลัก 1 ชุด เรียงในตู้บัตรรายการ โสตทัศนวัสดุ โดยแยก ประ เภท เป็นแผนที่																		*	*		
ไม่ทำบัตรรายการแผนที่		*	*	*			*	*		*								*	*	*	10

ตารางที่ 46 ห้องสมุดจำนวนสูงสุด 10 แห่ง ไม่ทำบัตรรายการแผนที่ ส่วนห้องสมุด
ที่ทำบัตรรายการแผนที่ 4 แห่ง เรียงบัตรรายการรวมกับบัตรรายการหนังสือ 1 ชุด และเรียงไว้
ในตู้บัตรรายการโสตทัศนวัสดุโดยแยกประเภทเป็นแผนที่อีก 1 ชุด ห้องสมุด 1 แห่ง เท่ากัน
เรียงบัตรรายการแผนที่รวมกับบัตรรายการหนังสือ, เรียงบัตรรายการแผนที่ในตู้บัตรรายการ
โสตทัศนวัสดุ แต่แยกประเภทเป็นแผนที่, เรียงบัตรรายการแผนที่ทุกชนิดรวมกับบัตรรายการหนังสือ
และเพิ่มบัตรเรื่องอีก 1 ชุด เรียงไว้ในตู้บัตรรายการโสตทัศนวัสดุโดยไม่แยกประเภทเป็นแผนที่,
เรียงบัตรรายการแผนที่ทุกชนิดรวมกับบัตรรายการหนังสือ และเพิ่มบัตรหลัก 1 ชุด เรียงในตู้
บัตรรายการโสตทัศนวัสดุโดยแยกประเภทเป็นแผนที่

อนึ่ง จากการศึกษาการจัดทำสัปดาห์รายการแผนที่ร่วมกับหน่วยงานอื่น ผลจากการสำรวจปรากฏว่า ไม่มีห้องสมุดใดจัดทำสัปดาห์รายการแผนที่ร่วมกับหน่วยงานอื่น ๆ เลย ซึ่งอาจเนื่องมาจาก ความต้องการในการใช้แผนที่ของแต่ละห้องสมุดยังมีจำนวนไม่มาก และจำนวนแผนที่ในแต่ละห้องสมุดมีน้อย จึงมิได้มีความร่วมมือในด้านนี้

ตารางที่ 47 เครื่องมือช่วยคนที่ไม่ใช่บัตรรายการ

ห้องสมุดมหาวิทยาลัย เครื่องมือช่วยคน ที่ไม่ใช่บัตรรายการ	จพ.	มก.		มข.	มช.	มธ.	มร.	มศก.		มศว.					มคอ.	มอ.		มจ.		สหบ.	รวม แห่ง	
		บาง เขน	กำแพง แสน					ทา พระ	ทับ แก้ว	บาง แสน	ปทุม วัน	มหา สารคาม	สง ขลา	ประ ธาน มิตร		มอ.	หาด ใหญ่	ปัตตานี	พระนคร เหนือ			ธน บุรี
- หลักฐานการลงทะเบียน	*				*	*	*	*	*		*	*		*	*	*	*	*	*	*	14	
- รายชื่อวัสดุสิ่งพิมพ์ ที่ห้องสมุดจัดทำ	*		*	*	*	*		*						*	*		*				8	
- บัตรตราชื้อแผ่นที่									*										*		2	
- ไม่มีเครื่องมือช่วยคน		*								*			*						*		4	
รวม	2		1	1	2	2	1	2	2		1	1		2	2	1	2	1		2		

ตารางที่ 47 เครื่องมือช่วยค้นซึ่งไม่ใช่บัตรรายการของห้องสมุดส่วนมาก 14 แห่ง ได้แก่ หลักฐานการลงทะเบียน รองลงมา 9 แห่ง คือ รายชื่อวัสดุ สิ่งพิมพ์ที่ห้องสมุดจัดทำ ห้องสมุดจำนวนน้อยที่สุด 2 แห่ง จัดทำบัตรบรรณานุกรมที่ เพื่อช่วยในการค้นหาแผนที่ ได้แก่ แผนกห้องสมุด มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ ซึ่งจัดทำบัตรบรรณานุกรม ชื่อเรื่องของแผนที่ซึ่งไม่ใช่ของศูนย์ข้อมูลภาคตะวันตก โดยระบุเพียงรหัสทะเบียนและชื่อเรื่อง และสำนักบรรณสารการพัฒนา สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ซึ่งจัดทำบัตรบรรณานุกรมหัวเรื่อง โดยระบุรายการอื่น คือ ชื่อเรื่อง รหัสทะเบียน ขอบเขตทางภูมิศาสตร์ที่แผนที่ครอบคลุม

จากการพิจารณาเครื่องมือช่วยค้นในห้องสมุดแต่ละแห่ง ปรากฏว่า ห้องสมุดที่มี เครื่องมือช่วยค้นแห่งละ 2 ประเภท ได้แก่ สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, แผนกห้องสมุด มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตวังท่าพระ, แผนกห้องสมุด มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์, สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, สำนักบรรณสารสนเทศ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช หอสมุดจอห์น เอฟ. เคนเนดี มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี และสำนักบรรณสาร การพัฒนา สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ส่วนห้องสมุดที่มีเครื่องมือช่วยค้นน้อยที่สุด 1 ประเภท คือ สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยขอนแก่น, สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยรามคำแหง, หอสมุดวิทยาเขตปทุมวัน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน, สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม, หอสมุดคุณหญิงหลง อรรถโกวิสุนทร มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี, สำนักหอสมุดกลาง สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า พระนครเหนือ และ ห้องสมุดวิทยาเขตกำแพงแสน มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

๖ สถานที่จัดเก็บแผนที่

สถานที่จัดเก็บแผนที่ในห้องสมุดส่วนใหญ่ 18 แห่ง จัดเก็บแผนที่ร่วมกับวัสดุอื่น เช่น โสตทัศนวัสดุ หนังสืออ้างอิง บางแห่งรวมอยู่กับห้องทำงานของบรรณรักษ์หน่วยงาน บริการตอบคำถามและช่วยกันคว้า เช่น สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ส่วน ห้องสมุดจำนวน 2 แห่ง ได้แก่ สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยขอนแก่นและหอสมุด จอห์น เอฟ. เคนเนดี มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี เก็บแผนที่ในห้องโดย แยกจากวัสดุอื่น แต่มีใช้สถานที่สำหรับจัดเก็บแผนที่โดยเฉพาะ อาจใช้เก็บวัสดุอื่นในกรณี ที่ต้องการ เนื้อที่จัดเก็บมากขึ้น

ตารางที่ 4# การควบคุมอุณหภูมิ ความชื้น ในสถานที่เก็บแผนที่

ห้องสมุดมหาวิทยาลัย การควบคุม N = 20 อุณหภูมิ ความชื้น	จ.พ.	มก.		มข.	มช.	มธ.	มร.	มศก.		มศว.				มศธ.	มอ.		มจ.		สหบว	รวม แห่ง
		บาง เขน	กำแพง แสน					ท่า พระ	ทับ แก้ว	บาง แสน	ปทุม วัน	มหา สารคาม	สง ขลา		ประจัน มิตร	หาด ใหญ่	ปัตตานี	พระนคร เหนือ		
มีเครื่องปรับอากาศแต่ ไม่ควบคุมระดับ อุณหภูมิ ความชื้น ให้เหมาะสม	x	x		x	x		x					x			x	x	x		x	11
ไม่มีเครื่องปรับอากาศ และไม่ควบคุมอุณหภูมิ ความชื้น			x			x		x	x	x	x		x					x		9

ตารางที่ 48 แสดงให้ทราบว่า ห้องสมุดส่วนมากจำนวน 11 แห่ง มีเครื่องปรับอากาศ แต่ไม่ควบคุมระดับอุณหภูมิ และความชื้นให้เหมาะสมกับการจัดเก็บแผนที่ (อุณหภูมิที่เหมาะสมควร ประมาณ 65-68 °ฟาเรนไฮต์ และความชื้นสัมพัทธ์ 40-45%) และห้องสมุด 9 แห่ง ไม่มี เครื่องปรับอากาศ

จากผลการศึกษาสภาพแวดล้อมของสถานที่เก็บแผนที่นี้ เน้นให้เห็นว่าห้องสมุด มหาวิทยาลัยของไทยส่วนใหญ่จัดแผนที่เป็นเพียงวัสดุที่ไม่มีความสำคัญ จึงไม่ควบคุมสภาพแวดล้อม ให้เหมาะสมแก่การจัดเก็บ

ตารางที่ 49 วิธีจัดเก็บแผนที่

ห้องสมุดมหาวิทยาลัย วิธีจัดเก็บ N = 20 แผนที่	มก.		มข.	มช.	มอ.	มร.	มศก.		มศว.					มคอ.	มอ.		ศจ.		สหบ.	รวม		
	งพ.	บาง เขน					กำหนด แผน	ท่า พระ	ทับ แก้ว	บาง แสน	ปทุม วัน	มหา สารคาม	สง ขลา		ประสาร มิตร์	หาด ใหญ่	ปัตตานี	พระนคร เหนือ		ธน บุรี	แห่ง	แห่ง
วางในตู้เก็บแผนที่ ตามแนวนอน	x	x	x	x	x	x	x	x	x				x	x		x	x	x		16		
พับใส่ตู้เก็บแผนที่ ตามแนวนอน			x		x															3		
ม้วนวางตามแนวนอน แขวน									x					x						3		
ม้วนวางตามแนวตั้ง					x			x		x										4		
พับใส่แฟ้มในตู้เก็บ เอกสาร														x						1		
พับใส่ซองวางบนชั้น																				1		
พับเก็บใส่กล่อง	x							x			x									4		
รวม	2	1	2	1	1	3	1	3	2	2	2	2	1	1	8	1	3	2	1	1		

ตารางที่ 49 แสดงว่า ห้องสมุดส่วนใหญ่ 16 แห่ง จัดเก็บแผนที่โดยวางในตู้เก็บแผนที่ตามแนวนอน ห้องสมุดจำนวนน้อยที่สุด 1 แห่ง พับแผนที่ใส่แฟ้มในตู้เก็บเอกสาร คือ สำนักบรรณสารสนเทศ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชและในจำนวนเดียวกันนี้ พับแผนที่ใส่ซองวางบนชั้น คือ แผนกห้องสมุด มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์

การศึกษาวิธีเก็บแผนที่ในห้องสมุดแต่ละแห่ง พบว่า ห้องสมุดที่ใช้วิธีเก็บแผนที่มากที่สุด 3 วิธี คือ สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, แผนกห้องสมุด มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตวังท่าพระ, สำนักบรรณสารสนเทศ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, หอสมุดจอห์น เอฟ. เคนเนดี มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี และห้องสมุดที่ใช้วิธีจัดเก็บแผนที่น้อยที่สุด 1 วิธี คือ สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน, สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยขอนแก่น, สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยรามคำแหง, หอสมุดวิทยาเขตสงขลา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, หอสมุดคุณหญิงหลง อรรถโกวิสุนทร มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่, สำนักห้องสมุดและบรรณสารสนเทศ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า ธนบุรี และสำนักบรรณสารการพัฒนา สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

ตารางที่ 50 การจัดเรียงลำดับแผนที่

ห้องสมุดมหาวิทยาลัย การจัดเรียงลำดับ N = 20	จพ.	มก.		มข.	มช.	มธ.	มร.	มศก.				มศว.			มสธ.	มอ.		ศจ.		สพบ.	รวม แห่ง		
		บาง เขน	กำแพง แสน					ท่า พระ	ทับ แก้ว	บาง แสน	ปทุม วัน	มหา สารคาม	สง ขลา	ประสาธ มิตร		ทาด ใหญ่	ปัตตานี	พระนคร เหนือ	ธน บุรี				
- ตามอักษรหัวเรื่อง											x											2	
- ตามอักษรชื่อทางภูมิศาสตร์		x	x*																				2
- ตามเลขเรียกแผนที่ซึ่งกำหนด ตามรหัสทะเบียนหรือ ระบบจัดหมู่อื่น ๆ	x			x	x	x	x	x	x			x		x	x	x	x	x		x		14	
- ไม่เรียงลำดับแผนที่			x							x			x								x	4	

* มก. กำแพงแสน เรียงลำดับแผนที่ตามชื่อภูมิศาสตร์ เฉพาะส่วนที่เป็นแผนที่ดินจังหวัด

ตารางที่ 50 ห้องสมุดส่วนใหญ่ 14 แห่ง เรียงลำดับแผนที่ตามเลขเรียกแผนที่
ซึ่งกำหนดตามรหัสทะเบียน หรือระบบจัดหมู่อื่น ๆ 4 แห่ง ไม่เรียงลำดับแผนที่และจำนวนน้อยที่สุด
2 แห่ง เรียงลำดับตามอักษรหัวเรื่องและอักษรชื่อทางภูมิศาสตร์ในจำนวนเท่ากัน สำนักหอสมุดกลาง
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร จัดเรียงลำดับแผนที่โดยแยกแผนที่เรียงตามลำดับ
อักษรหัวเรื่อง และในแต่ละหัวเรื่องจัดเรียงตามลำดับเลขเรียกแผนที่ซึ่งกำหนดตามรหัสทะเบียน

ตารางที่ 51 การจัดวางลูกโลก

ห้องสมุดมหาวิทยาลัย N = 20 การจัดวางลูกโลก	มก.		มช.	มช.	มธ.	มร.	มศก.		มศว.					มสธ.	มอ.		ศจ.		สหบ.	รวม แห่ง
	จพ.	บาง เขน					กำแพง แสน	ท่า พระ	ทับ แก้ว	บาง แสน	ปทุม วัน	มหา สารคาม	สง ขลา		ประ ธาน มิตร	หาด ใหญ่	ปัตตานี	พระนคร เหนือ		
- วางบนชั้นที่หน่วยบริการ ตอบคำถามและช่วยค้นคว้า						x		x	x							x	x			5
- วางบนตู้ที่หน่วยบริการ ตอบคำถามและช่วยค้นคว้า		x				x												x		3
- วางบนชั้นที่หน่วยสารสนเทศ วัสดุ										x			x	x						3
- วางบนตู้ที่หน่วยสารสนเทศ วัสดุ				x				x												2
- วิธีอื่น ๆ											x								x	2
- ไม่มีลูกโลก	x		x												x					5

ตารางที่ 51 ห้องสมุดจำนวนสูงสุด 5 แห่ง วางลูกโลกบนชั้นในสถานที่ให้บริการ
ตอบคำถามและช่วยค้นคว้า ห้องสมุดจำนวนน้อยที่สุด 2 แห่ง วางลูกโลกบนตู้ในสถานที่ให้บริการ
ใส่ดักฝุ่น และวิธีอื่น ๆ ของห้องสมุดจำนวน 2 แห่ง คือ วางบนโต๊ะบริเวณสถานที่ให้บริการ
หนังสือทั่วไป (หอสมุดวิทยาเขตปทุมวัน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน) และวางบนโต๊ะ
บริเวณสถานที่ให้บริการหนังสืออ้างอิง (สำนักบรรณสารการพัฒนา สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์)

ตารางที่ ๘๒ วิธีจัดเก็บภาพถ่ายทางอากาศ

ห้องสมุดมหาวิทยาลัย วิธีจัดเก็บ N = 20 ภาพถ่ายทางอากาศ	จพ.	มก.		มข.	มช.	มธ.	มร.	มศก.		มศว.				มธอ.	มอ.		ศจ.		สหบ.	รวม แห่ง	
		นาง เขน	กำแพง แสน					ทา พระ	ทับ แก้ว	นาง แสน	ปทุม วัน	มหา สารคาม	สง ขลา		ประสาน มิตร	หาด ใหญ่	ปัตตานี	พระนคร เหนือ			ธน บุรี
- เก็บรวมกับแผนที่โดย เรียงลำดับตามรหัส ทะเบียน									*									*	2		
- เก็บแยกจากแผนที่โดย เรียงลำดับตามรหัส ทะเบียน								*											1		
- เก็บแยกจากแผนที่โดย ใส่ซองและเรียงลำดับ ตามรหัสทะเบียน											*								1		
- ไม่มีภาพถ่ายทางอากาศ	*	*	*	*	*	*	*			*	*		*	*	*	*	*	*	18		

ตารางที่ 52 ห้องสมุดส่วนมาก 16 แห่ง ไม่มีภาพถ่ายทางอากาศ ห้องสมุดที่มี
ภาพถ่ายทางอากาศ จัดเก็บภาพถ่ายทางอากาศรวมกับแผนที่โดยเรียงลำดับตามรหัสทะเบียน
จำนวน 2 แห่ง จัดเก็บภาพถ่ายทางอากาศแยกจากแผนที่โดยใช้ช่องและเรียงลำดับตาม
รหัสทะเบียนจำนวน 1 แห่ง นอกจากนี้มีห้องสมุดที่จัดเก็บภาพถ่ายทางอากาศแยกจากแผนที่
โดยเรียงลำดับตามรหัสทะเบียนอีก 1 แห่ง เท่ากัน

ตารางที่ 53 การสำรวจรักษาแผ่นดินกจากเก็บในตู้

ห้องสมุดมหาวิทยาลัย N = 20 การสำรวจรักษา	จพ.	มก.		มช.	มช.	มธ.	มร.	มศก.		มศว.					มคอ.	มอ.		ผง.		สทบ.	รวม แห่ง
		บาง เขน	กำแหง แสน					ทา พระ	ทับ แก้ว	บาง แสน	ปทุม วัน	มหา สารคาม	สง ขลา	ประสาร มิตร		ทาด ใหญ่	ปัตตานี	พระนคร เหนือ	ธน บุรี		
ใส่ซอง			*		*				*			**							*		6
หุ้มหลายตึกใส				*											*						2
หมึกบนผ้า				*								*		*	*						4
วิธีอื่น ๆ								*				*									2
ไม่สำรวจรักษา	*	*	*			*	*			*	*		*	*		*	*	*	*	*	12
รวม			2	2	1			1	1			3		1		2				1	

* มก. กำแหงแสน, มศก. ทับแก้ว เก็บแผ่นที่บางส่วนโดยใส่ไว้ในซอง

** มศว. มหาสารคาม เก็บภาพถ่ายทางอากาศโดยใส่ซอง

ตารางที่ 53 ห้องสมุดส่วนมาก 12 แห่ง ไม่สงวนรักษาแผนที่ด้วยวิธีอื่นนอกจาก การเก็บในตู้ ห้องสมุดที่มีการสงวนรักษาจำนวน 5 แห่ง ใช้วิธีสงวนรักษาโดยใส่ซอง และ 2 แห่ง ใช้วิธีหุ้มพลาสติกใส

วิธีอื่น ๆ ในการสงวนรักษาแผนที่ของห้องสมุด 2 แห่ง คือ ใช้เทปกาวหุ้มขอบ แผนที่ที่ทั้ง 4 ด้าน (แผนกห้องสมุด มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตวังท่าพระ) ใช้กระดาษแข็ง ผูกแผนที่ (สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม) ส่วนวิธีสงวนรักษา แผนที่นอกจากการเก็บในตู้ของห้องสมุดแต่ละแห่ง จากการศึกษา พบว่า ห้องสมุดที่ใช้วิธีสงวนรักษา แผนที่มากที่สุด 3 วิธีคือ สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม และน้อยที่สุด เพียงวิธีเดียว คือ สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, แผนกห้องสมุด มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตวังท่าพระ, แผนกห้องสมุด มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, สำนักห้องสมุดและบรรณสารสนเทศ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า ธนบุรี

อนึ่ง ห้องสมุดที่ไม่ได้สงวนรักษาแผนที่ด้วยวิธีอื่นนอกจาก เก็บในตู้ส่วนใหญ่ไม่มีโครงการสงวนรักษาเนื่องจากมีความจำเป็นในการใช้แผนที่ไม่มาก ยกเว้นสถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งมีโครงการหุ้มแผนที่ด้วยแผ่นพลาสติกใส และสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยรามคำแหง มีโครงการใช้เทปสีหุ้มขอบแผนที่ทั้ง 4 ด้าน

ตารางที่ 54 ความชำรุดเสียหายของแผนที่

ห้องสมุดมหาวิทยาลัย N = 20 ความเสียหายของแผนที่	จ.ห.	มก.		มข.	มช.	มธ.	มร.	มศก.		มศว.				มสธ.	มอ.		ศจ.		สทบ.	รวม แห่ง	
		บาง เขน	กำแพง แสน					ท่า พระ	ทับ แก้ว	บาง แสน	ปทุม วัน	มหา สารคาม	สง ขลา		ประสาน มิตร	หาด ใหญ่	ปัตตานี	พระนคร เหนือ			ธน บุรี
ชำรุดเสียหาย		x	x	x		x		x		x	x		x		x		x		12		
ยังไม่ชำรุดเสียหาย	x				x		x		x				x					x	x	8	

การศึกษาค่าความเสียหายของแผนที่ ตารางที่ 54 แสดงว่าห้องสมุดส่วนมาก
12 แห่ง มีแผนที่ชำรุดเสียหาย และ 8 แห่ง แผนที่ยังไม่ชำรุดเสียหาย ส่วนสาเหตุของ
การชำรุดเสียหายและการดำเนินการกับแผนที่ที่ชำรุดเสียหาย ปรากฏในตารางที่ 55 และ 56

ตารางที่ ๑๕ สาเหตุของการชำรุดเสียหายของแผนที่

ห้องสมุดมหาวิทยาลัย สาเหตุของ N = 20 การชำรุดเสียหาย	มก.		มข.	มช.	มธ.	มร.	มศก.		มศว.					มธอ.	มอ.		สจ.		สทบ.	รวม แห่ง	
	จพ.	บาง เขน					กำแพง แสน	ท่า พระ	ทับ แก้ว	บาง แสน	ปทุม วัน	มหา สารคาม	สง ขลา		ประจวบ มิตร	หาด ใหญ่	ปัตตานี	พระนคร เหนือ			ธน บุรี
- อุณหภูมิ ความชื้น									x	x				x			x			4	
- การขาดความระมัด ในการใช้		x	x	x		x		x				x			x	x				8	
- ยังไม่ชำรุดเสียหาย	x					x		x					x				x	x		8	

การศึกษสาเหตุของการที่แผนที่ชำรุดเสียหาย ตารางที่ 55 ท้องสมุด 8 แห่ง
แผนที่เกิดความเสียหายเนื่องจากการขาดความระมัดระวังในการใช้และ 4 แห่ง ความเสียหายของ
แผนที่เกิดจากอุณภูมิ ความชื้น การดำเนินการกับแผนที่ที่ชำรุดเสียหายมีดังปรากฏในตารางที่ 56

ตารางที่ 56 การดำเนินการกับแผนที่ที่ชำรุดเสียหาย

ห้องสมุดมหาวิทยาลัย การดำเนินงาน N = 20 การกับแผนที่ที่ชำรุดเสียหาย	มก.		มข.	มช.	มธ.	มร.	มคก.		มศว.					มสธ.	มอ.		สจ.		สหบ.	รวม แห่ง		
	จพ.	บาง					กำแพง	ท่า	ทับ	บาง	ปทุม	มหา	สง		ประสาน	มอ.	หาด	ปัตตานี			พระนคร	ธน.
		เขน					แสน															
ซ่อม		x	x	x				x			x	x				x					7	
ทิ้งหรือจำหน่ายออก																					1	
ไม่ดำเนินการ						x				x							x		x		4	
ยังไม่ชำรุดเสียหาย	x								x					x					x	x	8	

ห้องสมุดจำนวนสูงสุด 8 แห่ง แผนที่ยังไม่ชำรุดเสียหาย ห้องสมุดที่มีแผนที่ชำรุดเสียหาย
ดังปรากฏในตารางที่ 54 7 แห่ง ซ่อมแผนที่ และ 1 แห่ง คือ สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ดำเนินการโดยทิ้งหรือจำหน่ายออก เป็นที่น่าสังเกตว่าห้องสมุด
จำนวน 4 แห่ง ไม่ดำเนินการใด ๆ กับแผนที่ที่ชำรุดเสียหาย

ตารางที่ ๕๖ สถานที่เก็บและให้บริการแผนที่

ห้องสมุดมหาวิทยาลัย สถานที่เก็บ N = 20 และให้บริการแผนที่	จ.พ.	มก.		มช.	มธ.	มร.	มศก.		มศว.					มคอ.	มอ.			สทบ.	รวม แห่ง		
		บาง เขน	กำแพง แสน				ท่า พระ	ห้วย แก้ว	บาง แสน	ปทุม วัน	มหา สารคาม	สง ขลา	ประสาน มิตร		มอ.	ภาค ไทย	ปัตตานี			พระนคร เหนือ	ธน บุรี
- จัดไว้ร่วมกับงานบริการ โสตทัศนวัสดุ .	x			x	x		x				x			x	x		x			12	
- จัดไว้ร่วมกับงานบริการ หนังสือทั่วไป																				1	
- จัดไว้ร่วมกับงานบริการ ตอบคำถามและช่วยค้นคว้า		x	x			x			x	x									x	x	7

การศึกษาสถานที่เก็บและให้บริการแผนที่ ตารางที่ 57 แสดงว่าห้องสมุดส่วนมาก
จำนวน 12 แห่ง จัดเก็บและให้บริการแผนที่ไว้ร่วมกับงานบริการโสตทัศนวัสดุ ห้องสมุด 7 แห่ง
จัดเก็บและให้บริการแผนที่ไว้ร่วมกับงานบริการตอบคำถาม และช่วยค้นคว้า ห้องสมุดจำนวน
น้อยที่สุด 1 แห่ง คือหอสมุดวิทยาเขตสงขลา มหาวิทยาลัยนครินทร์วิโรฒ สงขลา จัดสถานที่เก็บและ
ให้บริการแผนที่ไว้ร่วมกับหนังสือทั่วไป

ตารางที่ ๕๘ บริการที่เกี่ยวข้องกับแผนกของห้องสมุด

ห้องสมุดมหาวิทยาลัย บริการ N = 20 ที่เกี่ยวข้องกับแผนก	จพ.	มก.		มข.	มช.	มอ.	มร.	มศก.		มศว.					มธอ.	มอ.		ศจ.		สทท.	รวม แห่ง
		บาง เขม	กำแพง แสน					ท่า พระ	ทับ แก้ว	บาง แสน	ปทุม วัน	มหา สารคาม	สง ขลา	ประสาร มิตร์		หาด ใหญ่	ปัตตานี	พระนคร เหนือ	ธน บุรี		
- บริการตอบคำถาม และช่วยค้นคว้า	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	20	
- บริการให้ยืมใช้ ภายในห้องสมุด	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	20	
- บริการให้ยืมใช้ ภายนอกห้องสมุด				x			x			x			x				x			8	
- บริการถ่ายเอกสาร	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	20	
- บริการจัดทำรายชื่อแผนที่ ใหม่ร่วมกับวัสดุอื่น			x	x	x	x		x						x			x			6	
- บริการจัดทำ บัตรตราชนีแผนที่									x										x	2	
รวม	2	3	4	5	4	4	4	4	4	4	4	5	3	5	5	3	4	4	3	4	

ตารางที่ 58 บริการที่เกี่ยวข้องกับแผนที่ในท้องสมุดทุกแห่ง คือ บริการตอบคำถาม และช่วยค้นคว้า บริการให้ยืมใช้ภายในท้องสมุด และบริการถ่ายเอกสาร ส่วนบริการอื่นที่มีในท้องสมุดจำนวนใกล้เคียงกัน 9 แห่ง, 8 แห่ง คือบริการจัดทำรายชื่อแผนที่ใหม่ ร่วมกับวัสดุอื่น และบริการให้ยืมออกนอกท้องสมุด ตามลำดับ บริการที่มีในท้องสมุดจำนวนน้อยที่สุด 2 แห่ง คือ บริการจัดทำบัตรบรรณานุกรมแผนที่

สำหรับท้องสมุดที่มีบริการให้ยืมแผนที่ออกนอกท้องสมุดได้นั้นจำนวน 6 แห่ง อนุญาตให้ยืมออกได้ครั้งละ 3 แผ่น คือ หอสมุดวิทยาเขตบางแสน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน, หอสมุดวิทยาเขตปทุมวัน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน, สำนักบรรณสารสนเทศ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยรามคำแหง และสำนักหอสมุดกลาง สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า พระนครเหนือ จำนวน 1 แห่ง เท่ากัน ให้ยืมออกได้ครั้งละ 2 แผ่น และ 7 แผ่น ได้แก่ สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยขอนแก่น และสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม ตามลำดับ ด้านการสำรวจระยะเวลาที่ให้ยืมแผนที่ออกนอกท้องสมุด ท้องสมุดทุกแห่งให้ยืมแผนที่ออกได้ครั้งละ 7 วัน นอกจากสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยรามคำแหง ซึ่งให้ยืมออกได้ครั้งละ 3 วัน ส่วนผู้ที่มีสิทธิขอยืมแผนที่ออกนอกท้องสมุด ได้แก่ ผู้มีสิทธิใช้บริการแผนที่ของท้องสมุดทุกคนยกเว้นบุคคลทั่วไป

เมื่อพิจารณาบริการที่เกี่ยวข้องกับแผนที่ในท้องสมุดแต่ละแห่งแล้วพบว่า ท้องสมุดที่มีบริการมากที่สุด 5 ประเภท ได้แก่ สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยขอนแก่น, สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม, สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร และสำนักบรรณสารสนเทศ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ท้องสมุดที่มีบริการน้อยที่สุด 3 ประเภท คือ สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน, หอสมุดวิทยาเขตสงขลา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, หอสมุดคุณหญิงหลง อรรถโกวิทสุนทร มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่, สำนักห้องสมุดและบรรณสารสนเทศ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า ธนบุรี

ตารางที่ ๕๑ เหตุผลในการไม่ให้ยืมแผนที่ออกนอกห้องสมุด

ห้องสมุดมหาวิทยาลัย เหตุผลในการไม่ให้ยืมออก	จ.พ.	มก.		มช.	มธ.	มธ.	มร.	มศก.		มศว.				มธอ.	มอ.		สง.		สหบ.	รวม แห่ง	
		บาง เขน	กำแพง แสน					ท่า พระ	ทับ แก้ว	บาง แสน	ปทุม วัน	มหา สารคาม	สง ขลา		ประสาร มิตร	มหาด ใหญ่	ปิตดา มี	พระนคร เหนือ			ธน บุรี
- เกียรติคุณชำรุดเสียหาย	x	x	x		x	x		x	x				x		x				x	11	
- เป็นเครื่องมือในการ ตอบคำถามและช่วยค้นคว้า																			x	1	
- ข้อมูลบางอย่างเป็น ความลับทางราชการ	x							x												2	
- ความจำเป็นในการใช้ มีน้อย		x				x														x	3
- ให้ยืมแผนที่ออก				x			x			x	x		x	x				x			8

ตารางที่ 59 แสดงว่าห้องสมุดส่วนมาก 11 แห่ง มีเหตุผลในการไม่ให้ยืมแผนที่ออก คือ เกรงความชำรุดเสียหาย จำนวนน้อยที่สุด 1 แห่ง ให้เหตุผลว่าแผนที่ใช้เป็นเครื่องมือในการตอบคำถามและช่วยค้นคว้า

อย่างไรก็ตาม ห้องสมุดที่ไม่ให้บริการยืมแผนที่ออกนอกห้องสมุดก็ได้อนุญาตให้ผู้ใช้บริการขอยืมแผนที่ออกนอกห้องสมุดได้ เป็นกรณีพิเศษ คือ ใช้ประกอบการเรียนการสอน และกรณีอื่นตามที่บรรณารักษ์เห็นสมควรยกเว้นหอสมุดวิทยาเขตสงขลา มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา และ สำนักบรรณสารการพัฒนา สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ซึ่งมีได้อนุญาตให้ขอยืมแผนที่ออกนอกห้องสมุด เป็นกรณีพิเศษ

การถ่ายสำเนาแผนที่

จากการสำรวจ เรื่องการอนุญาตให้ถ่ายสำเนาแผนที่ผลปรากฏว่า ห้องสมุดทุกแห่ง อนุญาตให้ถ่ายสำเนาแผนที่ทุกแผ่นได้ แต่สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และ แผนกห้องสมุด มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ อนุญาตให้ถ่ายสำเนา เฉพาะแผนที่ซึ่งมิได้ผลิตโดยกรมแผนที่ทหาร

ผู้มีสิทธิใช้บริการแผนที่ของห้องสมุด

จากการสำรวจผู้มีสิทธิใช้บริการแผนที่ของห้องสมุด ผลปรากฏว่าห้องสมุดทุกแห่ง ให้บริการแก่บุคลากรของสถาบันซึ่งได้แก่อาจารย์ประจำสถาบันข้าราชการ นอกจากนี้ยังให้บริการแก่นักศึกษาและบุคคลทั่วไป ยกเว้น สำนักบรรณสารสนเทศ มหาวิทยาลัยสุโขทัย ธรรมมาธิราช ซึ่งมีได้ให้บริการแก่นักศึกษาและบุคคลทั่วไป แต่ให้บริการแก่บุคลากรอื่น คือ อาจารย์พิเศษ บุคคลทั่วไปที่เป็นสมาชิก ส่วนสำนักห้องสมุดและบรรณสารสนเทศ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า ธนบุรี ให้บริการแก่บุคลากรอื่น คือ ผู้เชี่ยวชาญชาวต่างประเทศประจำสถาบันด้วย

ตารางที่ ๑๐ การเข้าถึงแผนที่ในห้องสมุด

ห้องสมุดมหาวิทยาลัย N = 20 การเข้าถึงแผนที่	จ.พ.	มก.		มข.	มช.	มธ.	มร.	มศก.		มศว.				มสธ.	มอ.		สง.		สพบ.	รวม แห่ง
		บาง เขน	กำแพง แสน					ท่า พระ	ทับ แก้ว	บาง แสน	ปทุม วัน	มหา สารคาม	สง ขลา		ประสาน มิตร	หาค ใหญ่	ปิตดา มี	พระนคร เหนือ		
- ผู้ใช้บริการสามารถ หยิบแผนที่เองได้		x	x	x	x					x		x	x	x		x				9
- ผู้ใช้บริการไม่สามารถ หยิบแผนที่เองได้	x					x	x	x	x		x			x			x	x	x	11

ตารางที่ 60 การศึกษาเรื่องการเข้าถึงแผนที่ปรากฏว่าห้องสมุดที่ผู้ใช้บริการ
ไม่สามารถหยิบแผนที่ใช้เองได้มีจำนวน 11 แห่ง ซึ่งเป็นจำนวนที่ใกล้เคียงกับที่อนุญาต
ให้ผู้ใช้บริการหยิบแผนที่ใช้เองได้ คือ 9 แห่ง

ตารางที่ ๑๖ การประชาสัมพันธ์ในพื้นที่ห้องสมุด

ห้องสมุดมหาวิทยาลัย N = 20 การประชาสัมพันธ์พื้นที่	มก.		มข.	มช.	มธ.	มร.	มศก.		มศว.				มสธ.	มอ.		สจ.		สทอ.	รวม แห่ง	
	จพ.	บาง เขน					ท่า เสา	ท่า พระ	ทับ แก้ว	บาง แสน	ปทุม วัน	มหา สารคาม		สง ขลา	ประสาน มิตร	ทาด ใหญ่	ปิตดา มี			พระนคร เหนือ
- จัดส่งรายชื่อแผนที่รวมกับ วัสดุอื่นไปยังหน่วยงาน ในสถาบัน			*	*	*		*						*	*		*				7
- จัดส่งรายชื่อแผนที่รวมกับ วัสดุอื่นไปยังหน่วยงาน นอกสถาบัน					*		*						*	*						4
- การปฐมนิเทศวัสดุและ บริการของห้องสมุด		*	*	*	*		*		*				*		*	*		*		10
- จัดทำเอกสารแนะนำวัสดุ ใหม่แก่ผู้ใช้บริการ											*									1
- ไม่มีการประชาสัมพันธ์	*					*	*	*		*		*			*	*	*	*		7
รวม		1	1	2	1	3		3		1		1		3	2	1	2		1	

การประชาสัมพันธ์แผนที่อยู่ในห้องสมุด ผลการสำรวจที่แสดงในตารางที่ 61 ทำให้ทราบว่า ห้องสมุดมีการประชาสัมพันธ์แผนด้วยวิธีต่าง ๆ วิธีที่ใช้ในห้องสมุดจำนวนมากมากที่สุด 10 แห่ง คือ การปฐมนิเทศวัสดุและบริการของห้องสมุด รองลงมา 7 แห่ง ใช้วิธีจัดส่งรายชื่อแผนที่รวมกับวัสดุอื่นไปยังหน่วยงานในสถาบัน และห้องสมุดจำนวนเท่ากันนี้ 7 แห่ง ไม่ประชาสัมพันธ์แผน

ในการศึกษาวิธีการประชาสัมพันธ์แผนของห้องสมุดแต่ละแห่ง ผลปรากฏว่า ห้องสมุดที่ใช้วิธีประชาสัมพันธ์แผนมากที่สุด 3 วิธี ได้แก่ สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, แผนกห้องสมุด มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตวังท่าพระ และสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ซึ่งประชาสัมพันธ์แผนด้วยวิธีการเดียวกันคือ จัดส่งรายชื่อแผนที่รวมกับวัสดุอื่นไปยังหน่วยงานในสถาบัน, จัดส่งรายชื่อแผนที่รวมกับวัสดุอื่นไปยังหน่วยงานนอกสถาบัน, การปฐมนิเทศวัสดุและบริการของห้องสมุด ส่วนห้องสมุดที่มีวิธีประชาสัมพันธ์แผนเพียงวิธีเดียว ได้แก่ สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน, ห้องสมุดวิทยาเขตกำแพงแสน, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, หอสมุดวิทยาเขตบางแสน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน, สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม, หอสมุดคุณหญิงหลง อรรถโกวิสุนทร มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ และสำนักบรรณสารการพัฒนา สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

ปัญหาและข้อเสนอแนะในการดำเนินงานแผนที่

ตารางที่ 62 ค่าเฉลี่ยน้ำหนักและส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน เกี่ยวกับปัญหาในการดำเนินงานแผนที่

หัวข้อปัญหา	รายการปัญหา	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ความหมาย
<u>การบริหาร</u>	ผู้บริหารห้องสมุดไม่ให้ความสำคัญ หรือความสนใจสนับสนุนการ ดำเนินงานแผนที่	2.00	0.11	น้อย
บุคลากร	จำนวนบุคลากรผู้รับผิดชอบการ ดำเนินงานแผนที่ไม่พอ			
	งานจัดหา	2.61	0.14	ปานกลาง
	งานเตรียมก่อนให้บริการ	2.82	0.13	ปานกลาง
	งานวิเคราะห์เลขหมู่	3.37	0.21	ปานกลาง
	ทำบัตรรายการ			
	งานซ่อม	2.28	0.13	น้อย
	งานบริการ	2.44	0.13	น้อย
	บุคลากรขาดความรู้ในการดำเนิน งานแผนที่			
	งานจัดหา	2.11	0.12	น้อย
	งานเตรียมก่อนให้บริการ	2.18	0.13	น้อย
	งานวิเคราะห์เลขหมู่	2.44	0.15	น้อย
	ทำบัตรรายการ			
	งานซ่อม	1.67	0.09	น้อย
	งานบริการ	1.50	0.08	น้อยที่สุด
อาคารสถานที่	ลักษณะอาคารสถานที่แคบ ไม่ เหมาะสม	2.95	0.15	ปานกลาง
	อุณหภูมิในสถานที่เก็บแผนที่สูง ทำให้ร้อน อึดอัด	2.10	0.11	น้อย

ตารางที่ 62 ค่าเฉลี่ยน้ำหนักและส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน เกี่ยวกับปัญหาในการดำเนินงานแผนที่ (ต่อ)

หัวข้อปัญหา	รายการปัญหา	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ความหมาย
วัสดุครุภัณฑ์ อุปกรณ์	จำนวนวัสดุ อุปกรณ์ ครุภัณฑ์ที่ใช้ เก็บแผนที่ไม่พอ	2.67	0.15	ปานกลาง
	ลักษณะวัสดุอุปกรณ์ ครุภัณฑ์ที่ใช้ เก็บแผนที่ไม่เหมาะสมและไม่ได้ มาตรฐาน	2.42	0.13	น้อย
งบประมาณ	งบประมาณในการจัดหาไม่พอ	2.44	0.13	น้อย
	ขาดแคลนงบประมาณในการ จัดเก็บ บำรุงรักษา	2.39	0.13	น้อย
ทรัพยากร	จำนวนแผนที่ที่มีให้บริการไม่ เพียงพอ	2.68	0.14	ปานกลาง
	คุณภาพของแผนที่ไม่ได้มาตรฐาน	2.58	0.13	ปานกลาง
	ความเสียหายของแผนที่ เช่น การสูญหาย ชำรุดมาก	1.90	0.09	น้อย
<u>งาน เทคนิค</u>				
การเลือก ประเมินค่าจัดหา	คู่มือประกอบการเลือกซื้อไม่พอ	3.13	0.12	ปานกลาง
	ไม่ทราบแหล่งผลิต จำหน่ายแผนที่	2.69	0.17	ปานกลาง
	ขั้นตอนการสั่งซื้อแผนที่ มีความ ยุ่งยากซับซ้อน	2.31	0.14	น้อย
การเตรียม ก่อนให้บริการ	ไม่สามารถหารายละเอียดบาง รายการเพื่อลงทะเบียนได้	2.61	0.20	ปานกลาง
การวิเคราะห์ หมวดหมู่	ระบบจัดหมู่มีความซับซ้อนยุ่งยาก	1.60	0.16	น้อย

ตารางที่ 62 ค่าเฉลี่ยน้ำหนักและส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน เกี่ยวกับปัญหาในการดำเนินงานแผนที่ (ต่อ)

หัวข้อปัญหา	รายการปัญหา	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ความหมาย
ทำบัตรรายการ	รายละเอียดสำหรับลงใน บัตรรายการมีไม่ครบ	2.90	0.29	ปานกลาง
	หลักเกณฑ์การทำบัตรรายการ มีความยุ่งยาก	2.30	0.23	น้อย
	ไม่สามารถลงรายการมาตรา ส่วนซึ่งระบุเป็นมาตราส่วน บรรทัดได้	2.60	0.28	ปานกลาง
	การจัดเก็บ บำรุงรักษา	ลักษณะ ขนาดของแผนที่ก่อให้เกิด เกิดความยุ่งยากในการจัดเก็บ	2.79	0.15
ลักษณะ ขนาดของแผนที่ก่อให้เกิด เกิดความยุ่งยากในการบำรุง รักษาและซ่อมแซม		2.42	0.13	น้อย
<u>งานบริการ</u>		ผู้ใช้บริการต้องสมุดโดยทั่วไป ไม่ตระหนักถึงความสำคัญและ รู้จักใช้ประโยชน์จากแผนที่	2.68	0.14
	เครื่องมือช่วยค้นหาเพียงพอ	2.47	0.13	น้อย
	ผู้ใช้บริการแผนที่ที่มีจำนวนน้อย	3.35	0.18	ปานกลาง

จากตารางที่ 62 เห็นได้ว่าค่าเฉลี่ยปัญหาในการดำเนินงานแผนที่ของห้องสมุด มหาวิทยาลัยของไทยส่วนใหญ่อยู่ในระดับน้อย คือ

1. ผู้บริหารห้องสมุดไม่ให้ความสำคัญหรือความสนใจสนับสนุนการดำเนินงานแผนที่
($\bar{X} = 2.00$, S.D. = 0.11)
2. จำนวนบุคลากรผู้รับผิดชอบงานซ่อมไม่เพียงพอ ($\bar{X} = 2.28$, S.D. = 0.13)
3. จำนวนบุคลากรผู้รับผิดชอบงานบริการไม่เพียงพอ ($\bar{X} = 2.44$, S.D. = 0.13)
4. บุคลากรขาดความรู้ในการดำเนินงานจัดหา ($\bar{X} = 2.11$, S.D. = 0.12)
5. บุคลากรขาดความรู้ในการดำเนินงานเตรียมก่อนให้บริการ ($\bar{X} = 2.18$,
S.D. = 0.13)
6. บุคลากรขาดความรู้ในการดำเนินงานวิเคราะห์เลขหมู่และทำบัตรรายการ
($\bar{X} = 2.44$, S.D. = 0.15)
7. บุคลากรขาดความรู้ในการดำเนินงานซ่อม ($\bar{X} = 1.67$, S.D. = 0.09)
8. อุณหภูมิในสถานที่เก็บแผนที่สูง ทำให้ร้อน อึดอัด ($\bar{X} = 2.10$, S.D. = 0.11)
9. ลักษณะวัสดุอุปกรณ์ ครุภัณฑ์ที่ใช้เก็บแผนที่ไม่เหมาะสมและไม่ได้มาตรฐาน
($\bar{X} = 2.24$, S.D. = 0.13)
10. งบประมาณในการจัดหาไม่เพียงพอ ($\bar{X} = 2.44$, S.D. = 0.13)
11. ขาดแคลนงบประมาณในการจัดเก็บ บำรุงรักษา ($\bar{X} = 2.39$, S.D. = 0.13)
12. ความเสียหายของแผนที่ เช่น การสูญหาย ชำรุดมาก ($\bar{X} = 1.90$,
S.D. = 0.09)
13. ขั้นตอนการสั่งซื้อแผนที่มีความยุ่งยากซับซ้อน ($\bar{X} = 2.31$, S.D. = 0.14)
14. ระบบจัดหมู่มีความซับซ้อนยุ่งยาก ($\bar{X} = 1.60$, S.D. = 0.16)
15. หลักเกณฑ์การทำบัตรรายการมีความยุ่งยาก ($\bar{X} = 2.30$, S.D. = 0.23)
16. ลักษณะ ขนาดของแผนที่ก่อให้เกิดความยุ่งยากในการบำรุงรักษาและซ่อมแซม
($\bar{X} = 2.42$, S.D. = 0.13)
17. เครื่องมือช่วยค้นไม่เพียงพอ ($\bar{X} = 2.47$, S.D. = 0.13)

ปัญหาที่อยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่

1. จำนวนบุคลากรผู้รับผิดชอบงานจัดหาไม่พอ ($\bar{X} = 2.61, S.D. = 0.14$)
2. จำนวนบุคลากรผู้รับผิดชอบงานเตรียมก่อนให้บริการไม่พอ ($\bar{X} = 2.82, S.D. = 0.13$)
3. จำนวนบุคลากรผู้รับผิดชอบงานวิเคราะห์เลขหมู่และทำบัตรรายการไม่พอ ($\bar{X} = 3.37, S.D. = 0.21$)
4. ลักษณะอาคารสถานที่แคบ ไม่เหมาะสม ($\bar{X} = 2.95, S.D. = 0.15$)
5. จำนวนวัสดุ อุปกรณ์ ครุภัณฑ์ที่ใช้เก็บแผนที่ไม่พอ ($\bar{X} = 2.67, S.D. = 0.15$)
6. จำนวนแผนที่ที่มีให้บริการไม่พอ ($\bar{X} = 2.68, S.D. = 0.14$)
7. คุณภาพของแผนที่ไม่ได้มาตรฐาน ($\bar{X} = 2.58, S.D. = 0.13$)
8. คู่มือประกอบการเลือกซื้อไม่พอ ($\bar{X} = 3.13, S.D. = 0.12$)
9. ไม่ทราบแหล่งผลิต จำหน่ายแผนที่ ($\bar{X} = 2.69, S.D. = 0.17$)
10. ไม่สามารถหารายละเอียดบางรายการเพื่อลงทะเบียนได้ ($\bar{X} = 2.61, S.D. = 0.20$)
11. รายละเอียดสำหรับลงในบัตรรายการมีไม่ครบ ($\bar{X} = 2.90, S.D. = 0.29$)
12. ไม่สามารถลงรายการมาตราส่วนซึ่งระบุเป็นมาตราส่วนบรรทัดได้ ($\bar{X} = 2.60, S.D. = 0.28$)
13. ลักษณะ ขนาดของแผนที่ก่อให้เกิดความยุ่งยากในการจัดเก็บ ($\bar{X} = 2.79, S.D. = 0.15$)
14. ผู้ใช้บริการห้องสมุดโดยทั่วไปไม่ตระหนักถึงความสำคัญและรู้จักใช้ประโยชน์จากแผนที่ ($\bar{X} = 2.68, S.D. = 0.14$)
15. ผู้ใช้บริการแผนที่ที่มีจำนวนน้อย ($\bar{X} = 3.35, S.D. = 0.18$)

ส่วนปัญหาระดับน้อยที่สุด คือปัญหาบุคลากรขาดความรู้ในการให้บริการแผนที่ ($\bar{X} = 1.50, S.D. = 0.08$) ไม่มีปัญหาใดอยู่ในระดับมากและมากที่สุด

นอกจากปัญหาต่าง ๆ เหล่านี้แล้ว ในการสำรวจยังพบว่าห้องสมุดมหาวิทยาลัย ประสบปัญหาในการดำเนินงานแผนที่ ในด้านอื่น ๆ อีกดังนี้ คือ

1. ไม่ทราบความต้องการของผู้ใช้บริการในการใช้แผนที่
2. ราคาของแผนที่แพง จึงต้องพิจารณาเป็นอันดับรองจากหนังสือ
3. การลงทะเบียนแผนที่ล่าช้า เนื่องจากจัดหาหนังสือเข้ามามากจึงต้องลงทะเบียนหนังสือก่อน
4. ไม่ทราบวิธีการจัดเก็บและสงวนรักษาแผนที่ที่ถูกต้องและก่อให้เกิดความสะดวกแก่ผู้ปฏิบัติงาน
5. หน่วยบริการตอบคำถามและช่วยค้นคว้า กับหน่วยโสตทัศนวัสดุไม่มีการประสานงานกัน เม่าที่ควร เพื่อให้เกิดความสะดวกในการให้บริการแผนที่
6. รายละเอียดของข้อมูลในแผนที่บางแผ่นมีน้อย ไม่พอสำหรับความต้องการของผู้ใช้
7. การตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลในแผนที่ ต้องให้บุคลากรอื่น ๆ เป็นผู้ตรวจสอบ
8. สภาพแวดล้อมในสถานที่จัดเก็บและให้บริการแผนที่ เช่น อากาศถ่ายเทไม่สะดวก ผู้ผละอองมาก แสงสว่างมีน้อย
9. ไม่แน่ใจว่าหน่วยงานที่รับผิดชอบด้านการจัดหา และการให้บริการแผนที่ควรเป็นหน่วยงานใด
10. การจัดเก็บแผนที่ไว้ตามภาควิชาต่าง ๆ เช่น ภาควิชาภูมิศาสตร์ ทำให้ผู้มาใช้บริการแผนที่ของห้องสมุดมีจำนวนน้อย
11. การที่ผู้ใช้บริการไม่ระบุรายละเอียดของแผนที่ที่ต้องการสั่งซื้ออย่างเพียงพอ ทำให้เกิดปัญหาในการสั่งซื้อ ในกรณีที่ห้องสมุดไม่มีคู่มือเลือกซื้อแผนที่
12. การประชาสัมพันธ์แผนที่ในห้องสมุดยังไม่เพียงพอ

ตารางที่ 63 ข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาการดำเนินงานแผนที่อยู่ในห้องสมุดมหาวิทยาลัย

จำนวน ข้อเสนอแนะ	ข้อเสนอแนะ	จำนวน ผู้ตอบ N=12
1.	ควรเพิ่มบุคลากรให้เพียงพอกับงาน เช่นงานทำบัตร รายการ งานบริการ	2
2.	ผู้บริหารห้องสมุดควรให้ความสำคัญในการดำเนินงานแผนที่ ให้มากขึ้น	1
3.	ควรมีนโยบายที่ชัดเจนว่า การจัดหา การบริการแผนที่ควร อยู่ในความรับผิดชอบของหน่วยงานใด	1
4.	ควรเพิ่มจำนวนงบประมาณให้มากขึ้น	1
5.	ควรรวบรวมรายชื่อผู้ผลิต และจำหน่ายแผนที่	2
6.	ควรรวบรวมรายชื่อแผนที่ของห้องสมุดมหาวิทยาลัย หรือ จัดทำสัปดาห์รายการ แผนที่ พิมพ์เผยแพร่	3
7.	ควรเพิ่มปริมาณการจัดหาแผนที่ให้มากและจัดหาแผนที่ที่ ทันสมัยแทนแผนที่ซึ่งล้าสมัยที่มีอยู่	1
8.	ขั้นตอนการสั่งซื้อไม่ควรผ่านหน่วยงานอื่น	2
9.	ควรมีผู้เชี่ยวชาญด้านแผนที่เป็นที่ปรึกษาในการดำเนินงาน แผนที่	1
10.	ควรมีคู่มือการทำบัตรรายการที่สมบูรณ์	2
11.	ควรมีหลักเกณฑ์การทำบัตรรายการที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน ทุกห้องสมุด	2
12.	บรรณารักษ์หน่วยบริการตอบคำถามและช่วยค้นคว้า กับหน่วย โสตทัศนวัสดุควรประสานงานกันให้ดี เพื่อประโยชน์ในการให้ บริการ	1
13.	บรรณารักษ์หน่วยบริการตอบคำถามและช่วยค้นคว้าควรเน้นการ ให้บริการอย่างจริงจัง	1
14.	ไม่ควรจัดเก็บแผนที่ไว้ที่ภาควิชา แต่ควรจัดเก็บไว้ที่ หอสมุดกลาง	3
15.	ควรจัดงานบริการแผนที่ให้เป็นระบบ	1

ตารางที่ 63 ห้องสมุดจำนวน 12 แห่ง ให้ข้อเสนอแนะเพื่อแก้ไขปัญหา
การดำเนินงานแผนที่ โดยอาจจัดกลุ่มได้เป็น 15 ข้อ แต่ข้อนี้มีจำนวนคำตอบใกล้เคียงกัน
ข้อเสนอแนะที่ห้องสมุดจำนวนสูงสุด 3 แห่ง เสนอมี 2 ข้อ คือ ควรรวบรวมรายชื่อแผนที่
ของห้องสมุดมหาวิทยาลัยหรือจัดทำสัปดาห์รายการแผนที่พิมพ์เผยแพร่ และไม่ควรจัดเก็บ
แผนที่ไว้ที่ภาควิชาแต่ควรจัดเก็บไว้ที่หอสมุดกลาง รองลงมา 2 แห่ง มีจำนวน 5 ข้อ
คือ ควรเพิ่มบุคลากรให้เพียงพอกับงาน รวบรวมรายชื่อผู้ผลิตและจำหน่ายแผนที่ ขั้นตอน
การสั่งซื้อไม่ควรผ่านหน่วยงานอื่น และควรมีหลักเกณฑ์การทำบัตรรายการที่เป็นมาตรฐาน
เดียวกันทุกห้องสมุด